POŠTARINA U GOTOVU

Obitelj

21. travnja 1935. Broj 16.

Dječja igra
i izobrazba u vijeku tehnike

Slike iz jedne moderne dječje škole u Njemačkoj

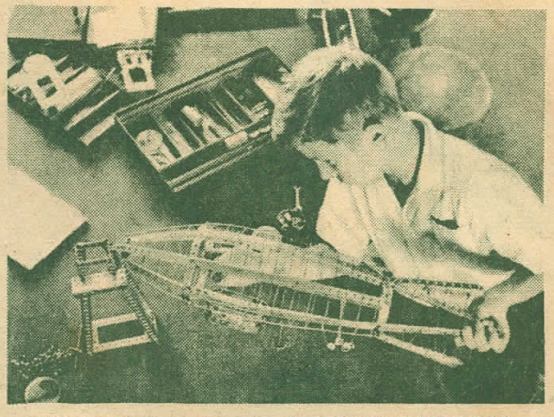

MALI IVICA GRADI KOSTUR ZEPELINA

Desno:
ŠEST PARI RUKU RADI NA JEDNOJ VJETRENJAČI

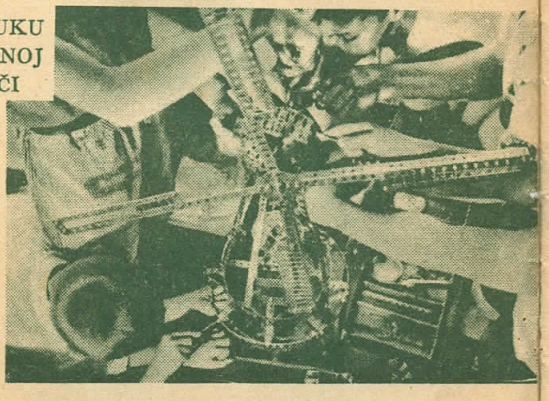

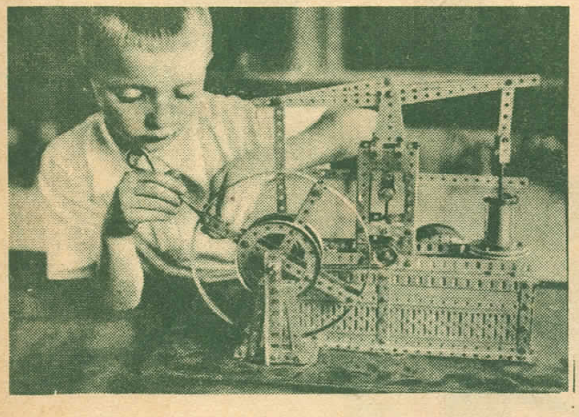

Gore:
GRADNJA VELIKOG SLAVOLUKA

Lijevo:
PERICA DOVRŠAVA NOVI STROJ

Dolje: SVI DRUGOVI PRISUSTVUJU PRVIM POKUSIMA NA STOLU S LAĐOM, KOJU JE MALI STJEPAN IZRADIO

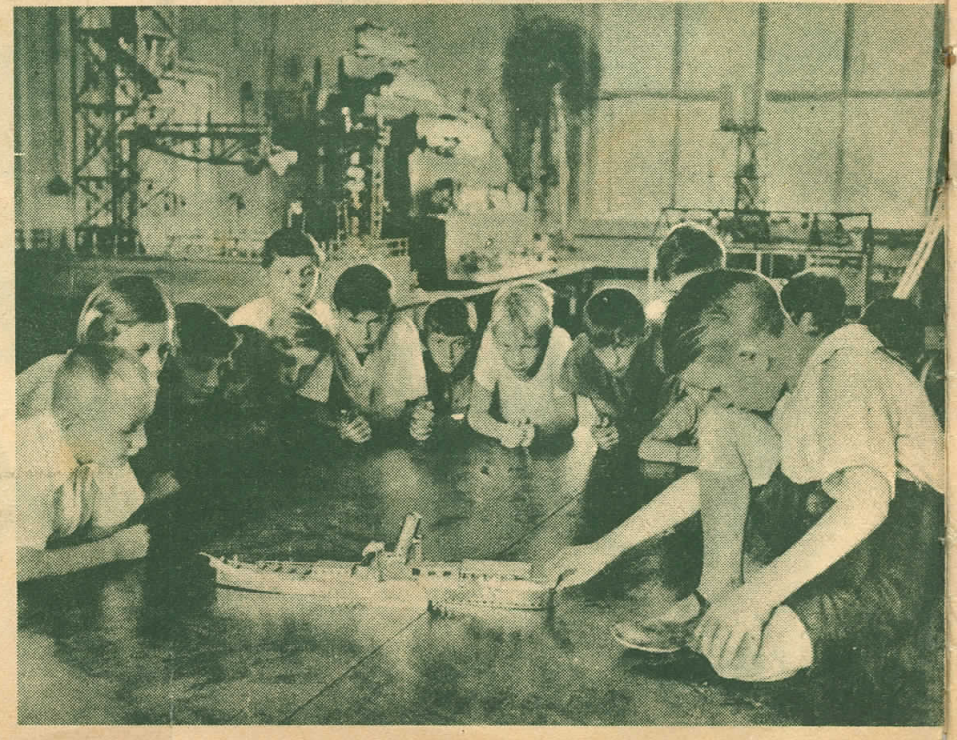

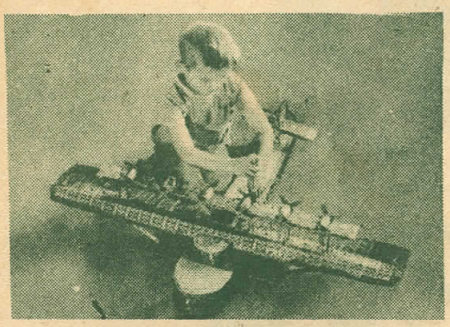

LJUBDRAG JE IZRADIO PREKRASNI ZRAKOPLOV

Slika na naslovnoj stranici:
Uskrsno posvećenje
Naslikao Vl. Milosavljević

27560

OBITELJ ILUSTROVANI TJEDNIK

U ZAGREBU 21. TRAVNJA 1935

DOLAZI USKRS!

Običaj je, da se čestitaju blagdani znancima i prijateljima. Lijepe su to želje, da u zdravlju, miru i zadovoljstvu provedemo velike dane, a u ovo doba naročito je važno, da nam se to po mogućnosti i ispuni. Ta što je važnije za svakoga pojedinca, ako mu je Bog dao zdravlja, nego one male oaze, koje pružaju odmor, okrepu i osvježenje — dani, koji ne dolaze u svakidašnjem tmurnom ruhu briga i borba? Što je potrebnije, nego otrgnuti se iz vrtloga nemira ili služenja zapovjedima svoje okoline i proživjeti lijepo i svečano praznike mira i sreće? Da, proživjeti ih onako, kako se to dolikuje, s punom sviješću o njihovu značenju, s poštovanjem prema njihovoj veličini i sa dušom priređenom, da primi i osjeti uzvišeni osjećaj ljubavi i smirenja. Svi smo ljudi slabi, vučemo teret svojih grijeha, padamo pod nagonima, rujemo po prašnu tlu i tražimo cilj, spasenje. Ali u nijednom od nas ne bi smio utrnuti onaj svijetli trak, što iz visina miluje naša srca, i nitko od nas ne bi smio zaboraviti da podigne pogled nad sve tegobe, radosti i iskušenja ovoga života prema onoj svjetlosti, koja je naša nada i konačno rješenje našega bitka.

PROLJETNA PJESMA

Dolaze nam blagdani. Već mnogo prije priređujemo se za te dane: kuhamo i pečemo, nabavljamo novo ruho, smišljamo, kako ćemo što ljepše provesti uskrsne dane. To su dani, kada miruje posao, kad su zatvorene škole, poslovnice i tvornice, te u odmoru ljudi prikupljaju nove snage i poleta. Ali ljudi traže i to, da u te dane zaborave tegobe svoje i razočaranja. Traže utjehu i radost. Zar se ona nalazi samo za punim stolom, u vinu, u društvu drugih? Zar je ta blagdanska radost samo u neobavljanju običnih dužnosti, u izletima, u novosti i senzaciji nekog doživljavanja? Kolikim sukobima, kolikim neprijateljstvom svršavaju često ovi lijepi, veliki dani za one, koji drže, da je dosta, ako se okite vanjskim blagdanskim znacima, a da ne urone u bit i sadržaj svetkovine! Koliko jeftinih, banalnih i glupih užitaka mami čovjeka slabića! Sa svih strana mame iskušenja u najraznovrsnijim oblicima i sva obećavaju žuđenu zaborav. Pa ipak blagdan sa pravom svojom radošću izvire samo iz srca čovjekova, iz onoga srca, koje sretno i zahvalno prima dar Božji. Nama ne trebaju bučna, raskošna svetkovanja, nego blagdani, koji preporađaju čovjeka i donose mu blagoslov. Trebaju nam Uskrsi, koji bude plemenito pregnuće, čovječnost i ljubav. Trebaju nam Uskrsi, koji će unijeti sunčane zrake u očajnu tminu naših srdaca. Trebaju nam Uskrsi, po kojima će jeknuti u našoj savjesti glas naše krivnje za sve, što trpimo, pa da uzdrmaju barikadama bešćutnosti i sigurnosti, da nas nitko ne smije dirnuti, jer smo tobože uredili život, kako smo znali i htjeli i drugome ne polažemo računa o svom djelovanju. Kad spoznaja prave vrijednosti naših čina i osjećaja poruši prividnu ravnodušnost, kad pokora i iskrena žalost nad vlastitom maljušnošću i slabošću zatomi u nama oholi vrisak nadmoćnosti čovjeka kao božanstva, kad se duša silno i bolno zaželi snježne bjeline iz davno minulih dana i hoće da se oslobođena spona ništavila vine prema visinama k miru, spasu i vječnosti, onda je to put k pravom Uskrsu duše.

Takav Uskrs od svojih slabosti i zala, takav blagdan osvježenja i dobrih, poštenih nakana za budućnost želimo sebi i bližnjima. Uskrsnimo i mi s Onim, koji je pobijedio smrt!

ZDENKA JUŠIĆ-SEUNIK

Svima suradnicima, pretplatnicima, čitateljima, prijateljima i oglašivačima žele
SRETAN I VESEO USKRS
Uredništvo i Uprava „OBITELJI“

LEGENDA S GOLGOTE

Crna neprodirna noć puna prijetnje i strave pritisnula je u po dana Jerusolim i brežuljak nad njim, a težak zrak gušio je svjetinu, koja je u divljem bijegu srljala niz brijeg, dok joj se zemlja tutnjeći ljuljala pod nogama, a svud naokolo odzvanjala lomljava zidova, što padahu, prasak grobova, što se otvarahu...

Kroz mrak sablasno su se bijeljela tjelesa trojice osuđenika, što su visjela o sramotnom drvu: srednji, prorok iz Nazareta, hvatao je sparan zrak otvorenim ustima upravivši neizrecivo bolan pogled nekamo među olovne oblake, a tijelo mu je drhtalo, lice se grčilo od muke; lijevi se još i sad trzao bijesno s pjenom na ustima, kunući; a desni, razbojnik i ubojica kao i lijevi, ukočeno je promatrao lice Nazarenca... Nesamo da ga je osvajala blagost i neki nadljudski izraz tog lica, već mu se činilo, da je to lice, naročito taj pogled, negdje već vidio... Zaronio je mišlju u svoju burnu prošlost i kopao po njoj. I najednom mu sine u glavi: jest, bilo je to onda... On je tada bio još mlad i hajdukovao je po gorama judejskim, nakon što je osvetio svog oca na nekom Arapinu, koji je starca bio lišio imetka i života. Bio je to njegov prvi zločin, a on ga jest i nije držao zločinom, jer je zakon Mojsijev tražio: oko za oko, zub za zub. Ali pred Rimljanima, koji su pazili na red u Judeji, morao je ipak da bježi u gore... Tako je postao razbojnik, dapače i vođa razbojničke čete, a onda je padao sve dublje...

Jedne noći vrebao je s drugovima u zasjedi na neku bogatu karavanu, koja je imala proći put Jerusolima oko ponoći. Noć je bila užasna: pljuštila je silna kiša nošena bijesnim vjetrom, a tmina kao u rogu. Lopovi su proklinjali i vrijeme i karavanu, koja nikako nije dolazila, i opazivši, kad je sjevnulo, neke ljude na drumu, poskakaše kao risovi, da okušaju sreću na tim zakašnjelim putnicima i odštete se možda za noćašnji neuspjeh. Ali nada im se nije ispunila. Bili su to siromašni putnici: postariji čovjek vodio je za ular magare, na kojem je sjedjela žena... Žena je vrisnula, a čovjek drhtavim glasom stao moliti, da ih puste, jer su siromasi. Da nijesu ništa vrijedna imali, vođ je uvidio i sam, netom je primio za uže živinu naredivši putnicima, da stanu, i već ih je htio propustiti dalje, kad se žena oglasi moleći mirnim, ali tako mekim i slatkim glasom, znadu li za kakvo skrovište, gdje bi se mogli sklonuti od ovog bijesa prirode. Ne toliko oni, koliko nejako im dijete, koje je žena svojim tijelom i plaštem nastojala zaštititi od nepogode... Razbojnici prasnuše u smijeh: od njih traže skrovište! Ali vođ se nije smijao: zvuk toga glasa čudno ga se dojmio, dozivao mu u pamet sveto pjevanje u jerusolimskom hramu, žubor potočića i šuštanje maslinovih grana na proljetnom lahoru, kliktaj ševe i gukanje golubice — sve ono, što je lijepo čuo u životu, kao da se združilo u tom glasu i očaralo ga. Kao hipnotiziran primi uže i povede putnike u špilju svoje družbe. Drugovi se snebivahu: čemu se briga za te prosjake? Kako se ne boji, da ih sve ne odadu kasnije? Ali poznavali su odlučnost svoga vođe i nijesu se usudili da mu se protive. A on je sam čitavu noć probdio sjedeći na ulazu špilje, otkuda je krišom pogledavao na putnike, koji su mirno ležali oko vatre i čudio se u sebi, što se za njih zauzeo, čudio se još više, otkuda mu noćas neke strane, neobične misli dolaze na pamet, kako je njegov život pun opačina, kako bi trebalo da ih on opere sa sebe i svoje duše, da se podigne iz kala, u koji je ugrezao...

Ujutro je izveo putnike na cestu i tada je opet progovorila žena: »Hvala ti, neznani čovječe! Tko bio da bio, neka Gospod okrene tvoju stazu k dobru, i nek ti moj sin naplati jednoga dana dobro, što si nam ga iskazao!« Tek tada pogledao je prvi put mladi pustahija dijete: bilo je to obično dijete od nekoliko tjedana, ali oči! Te oči nesamo da nijesu bile oči djeteta, već se on nije sjećao, da je takvih očiju vidio u ijednog čovjeka u životu. Bilo je u njima nešto, što je prodiralo u dušu i uzbudilo je svu pritežući je k sebi neodoljivo, osjećao je potrebu da pane pred njima na koljena, a neko ga je slatko i ujedno puno straha čuvstvo svega prožimalo. Mladi harambaša bio je kao omamljen, stajao je tako omamljen još i onda, kad su čudni gosti već davno iščezli na zaokretu ceste... Nikada nije zaboravio taj pogled ni onih riječi: »Nek ti moj sin naplati jednog dana dobro, što si nam ga iskazao...« Štaviše, on je u to obećanje vjerovao, premda mu se to i samome činilo ludo, i čekao je, da se ispuni...

I eto sada umirući na križu prepoznao je u Nazarencu ono dijete, koje je one noći zaklonio u svoju razbojničku jazbinu, one oči, koje ni prije ni poslije nije nikada susreo. Opet je osjetio isti osjećaj kao i onda, teško kajanje za svoja djela i silnu želju, da bude čist, opet mu je zazujalo u ušima ono obećanje, i on je skrušeno dahnuo:

»Gospodine, sjeti se mene, kad budeš u kraljevstvu svome...«

A ona ispaćena glava okrenula se s mukom k njemu, i blijede usne prozboriše:

»... Još danas ćeš biti sa mnom u raju...«

*

Ova uskrsna legenda nalazi se u jednoj od onih starih knjiga, koje su za prošlih vjekova pisali pobožni pisci kiteći ljupkim pjesničkim pričama povijest Sina Božjega...

VOJMIL RABADAN

Vaše uskrsno štivo je »Gog«

DJEVOJČICA I ZVONO

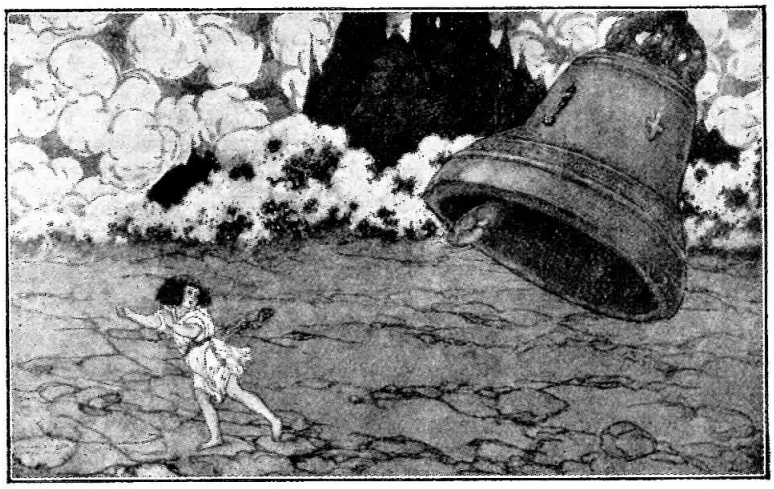

DJEVOJČICA I ZVONO — Naslikao G. A. Mossa

Sva usplahirena dotrčala je na Veliki Četvrtak mala Jasnica svojoj majci.

»Mama, mama,« poviče, »zvona su odletjela u Rim Svetom Ocu Papi. Teta Marijana mi je to rekla. Zato danas ne zvone više . . .«

»Da, drago moje malo!« pogladi majka svoje čedo. »Anđeli su ih odnijeli. Ali vratit će se opet u subotu, pa će nam opet veselo zvoniti . . .«

»A zašto su anđeli odnijeli zvona tako daleko?« radoznalo će Jasnica.

»Zato, da nam ne zvone, jer se svi sad ova tri dana spominjemo, kako je Isus dragi bio razapet na križ, pa radi žalosti za Isusom zvona ne zvone . . .«

Mala Jasnica se zagledala kroz prozor u modro nebo i nije više ništa rekla.

Kad je uveče izmolila večernju molitvu i legla spavati, dugo nije usnula.

»Zar ti još ne spavaš?« u čudu će majka, kad je kao svako veče došla da vidi, nije li se u snu otkrila.

Mjesto odgovora Jasnica će:

»Mama, pripovijedaj mi o zvonima . . .«

»Nema ništa. Spavati se mora!« oštro će majka.

»Pripovijedaj . . .« žalosno ponovi Jasnica.

Majka je bila neodlučna. Najedamput reče:

»Pa dobro. Ali o zvonu i jednoj zločestoj curici . . .«

Jasnica je šutjela. A majka počne:

»Bila je jedna curica, koja nije bila poslušna ni dobra. Nije se rado molila Bogu dragom i nije rado išla u crkvu. Kad je zvono zvonilo i zvalo u crkvu, ta se curica mjesto u crkvu radije išla igrati. Mama ju je korila, ali nije ništa pomoglo: curica nije mamu slušala. Ali kad je jedne nedjelje zvono opet zazvonilo i zvalo u crkvu na svetu misu, a curica mjesto u crkvu otišla u polje, da bere cvijeće, dogodilo se čudo: curica je najedamput vidjela, kako zvono dolazi sve bliže i bliže k njoj pa sve zvoni i zvoni. Curica se uplašila, da će je zvono poklopiti, i stala bježati, a zvono za njom. Skakala je preko trave, preko jaraka i grmlja, trčala preko livade i polja, a zvono zvoni i juri za njom. Tako je curica dotrčala sve do crkve, utrčala u nju i klekla pa stala da se moli: ‚Dragi Bože, ne daj, da me zvono poklopi, bit ću dobra, slušat ću mamu, ići ću rano spavati, ići ću rado u crkvu, molit ću sve molitve . . .' I gle, zvona više nije bilo za njom: opet je visjelo na svome mjestu u tornju, kao da nije ništa ni bilo. A odonda je ta curica postala najbolja i najposlušnija od sviju drugih djevojčica . . .«

Majka završi i ušuti. Jasnica se nije ni riječju oglasila. Zaspala je u trenu . . .

*

Sutradan na Veliki Petak Jasnica je cijeli dan bila mirnija i šutljivija nego obično. Igrala se tiho i svaki čas bi se bila kao nekud zamislila. A onda bi pogledala mamu i opet se igrala dalje. Kad ju je mama odvela u crkvu na Božji grob, pobožno je sklopila ručice, a naveče je brzo zaspala.

Kad su na Veliku Subotu opet zazvonila zvona, nitko nije bio veseliji od Jasnice, koja dotrči majci i klikne:

»Mama, čuj, došla su opet zvona iz Rima. Zovu nas u crkvu. Hajdemo!«

Voćnjaci su bili u cvatu. Miris je ispunjao topli proljetni uzduh, kroz koji se širila skladna zvonjava. I Jasničino je malo srdašce radosno kucalo po ritmu uskrsne pjesme, kojom je ispunjena cijela priroda . . .

PO GOETHEOVOJ PJESMI
SLOBODNO OBRADIO DR J. A.

Uskrsna poslanica na selo

Danas mi piše proljeće zelenolisno:
svrati za Uskrs domu, kog voliš u duši,
stabla su u cvatu obukla bijelo ruho misno,
u čaškama se tamjan mirisavi puši.

Tiho se u srcu budi bol i kajanje,
blagoslovena da je pšenična hostija i krv rodnoga trsa,
na livadi pase bijelo vazmeno janje
i zvona sipe ko latice na sveto jutro Uskrsa.

STJEPAN DEVČIĆ

Osnovana 1903.

Građanska Dionička Štediona, Daruvar - Zagreb

KOLO ZA ŠTEDNJU I VJERESIJU

Našem KOLU pristupilo je do danas više od 45.000 članova štediša. U KOLU su ušteđene velike svote, a članovi su ih upotrijebili za školovanje djece, opremu i udaju kćeri, opskrbu siročadi i udovica, gradnju vlastitih kuća itd.

Zajmovi se daju na podlozi vrijednosnih papira.

Podružnica ZAGREB, Masarykova 11.

SENZACIJA CIJELE EVROPE BIO JE PAPINIJEV „GOG“
KAD SE POJAVIO, STADOŠE GA PREVODITI I IZDAVATI KOD SVIH KULTURNIH NARODA. SAD GA EVO I U HRVATSKOM PRIJEVODU U IZDANJU KNJIŽNICE DOBRIH ROMANA. ZACIJELO NE ĆETE PROPUSTITI, DA GA I VI SEBI SAD ZA USKRS NE NABAVITE. BIT ĆE VAM RADOST I UŽITAK ČITATI TU DUHOVITU I SMIONU KNJIGU, KOJOJ MALO IMA PREMACA.

PISANICA NA MISNIKOVOJ GLAVI

Prve jutarnje zrake proljetnog sunca pozlaćivale su množinu kuća zagrebačkih ulica, a vjetar je nosio svečane zvukove zvona s tornja stare franjevačke crkve pozivajući vjernike k uskrsnoj svetoj misi.

Bio je uskrsni ponedjeljak. Mala Nadica žurila se sa svojom majkom rano u jutro k sv. misi. U crkvi je na pokrajnom oltaru baš bila započela tiha sv. misa i majka s Nadicom uđe u klupu u blizini toga oltara. Nada se lijepo i pristojno vladala, te pozorno promatrala svaku kretnju misnikovu. Mučila je njenu malu glavicu misao i radoznalost, što to imade taj misnik na glavi: nešto okruglo i crveno, što ona još kod nijednog misnika dosad nije vidjela. Nadica nije više mogla izdržati pa najednom tiho šapne:

»Joj, mama, i ovome je svećeniku donio zekô crvenu pisanicu!«

Pri svršetku svete mise dobro je gledala, kako je misnik ponovo stavio na glavu crvenu malu »pisanicu«, i sad je u svojoj glavici bila sigurna, da je to polovica crvene pisanice, a drugu je polovicu valjda onaj svećenik nekom poklonio.

Sveta misa se svršila i majka s Nadom izađe iz crkve. Još na vratima crkve upita Nadica:

»Mamice, a zašto onaj svećenik, što je služio sv. misu, imade samo polovicu pisanice na glavi? Dobri zekô donio je sigurno i njemu cijelu pisanicu punu bonbona, kao što je i meni donio?«

Majka se od svega srca nasmije, toj djetinjoj naivnosti, stisne Nadici ručicu pa joj s punom ozbiljnošću reče:

»Drago dijete, ta nije to bila crvena pisanica«.

»Nego što je to bilo?« upadne živahno Nadica.

Nato joj majka rastumači:

»Onaj misnik, za kojeg ti držiš, da mu je dobri zekô donio kao i drugoj djeci lijepu pisanicu, nije samo svećenik, nego je mnogo više: on je, drago dijete, biskup i radi svoje velike časti uvijek nosi na glavi onu crvenu okruglu kapicu. Samo prije nego će u svetoj misi Isus doći na oltar, biskup skine Njemu u čast crvenu kapicu . . .«

Mala je Nada u čudu slušala kazivanje svoje mame. Bila je razočarana, što ono na misnikovoj glavi nije bila pisanica, ali nešto joj je veliko i lijepo ispunjalo dušu od radosti i zadovoljstva, što je eto prvi put vidjela biskupa, koji je sigurno i pred dragim Isusom u velikoj časti, kad ima tako lijepu crvenu kapicu — baš kao pisanicu . . .

*

Prošle su godine. Nada je sada već velika, gimnazijalka. Kad ovo bude čitala, sigurno će se opet i sama nasmijati svojoj nekadanjoj djetinjoj naivnosti, ali se ne će ljutiti na seku svoju, koja je eto izdala jednu uskrsnu crticu iz dana, dok je još bila mala . . .

M. CVETKOVIĆ

USKRSNA LEGENDA O SV. FRANJI

Ti se čudiš, brate Leone, ovčice Božja,
što tiha, franjevačka šuma
jutros blista i miriši . . .
ko da srebrenim vodama pliva,
što pršte mlazovima iz snopova žilica mladih
i rose slapovima iz šume lišća proljetnoga . . .

Ta još ni brat Sunce granulo nije,
da monstranca bude Hostije Svete,
da u pšeničnoj ruci brata Rufina
krinovima snježi nad pećinama divljim
blagosiljuć plavi Božji svijet
i Umbriju zelenu,
tu raskošnu kolijevku Kristovih siromaha . . .

Varaš se bezazleni, mali viteže,
kad misliš, da ono na dnu šume bliješti oblak,
s mjesečinom zlatnom u grudima snježnim
i sa toplim zvjezdicama u kosama mliječnim,
što je noćas od težine biserja i zlata
pao u vrt — bijele gospe Siromaštine . . .

Brate Leone, brate Leone,
stresi rosu s plavih smrekovih grana
na sunovrate žedne
i premjesti dijamantnu paukovu mrežu,
što poglede ti golubinje lovi . . .
pa ćeš vidjet, da to ne sja srebro mirisnih,
proljetnih voda
niti mjesečevo zlato kroz kapljice svemirskoga
runa,
nego jedno malo, snježno Janje
na grudima Svetog Oca Franje . . .

LJUBO ZORDAN

ROMAN — Napisao NIKOLAJ S. LJESKOV — Preveo JOSIP CVRTILA — Ilustrovao KAMILO RUŽIČKA *(Nastavak)*

Sve te ikone, o kojima sam prije govorio, mi smo u posebnoj škrinji vozili na konju, a onih dviju nijesmo ni stavljali na voz, već smo ih nosili. Vladičicu je zauvijek imala uz sebe Mihajlica, domaćica Luke Kirilova, a sliku je Anđelovu pohranjivao Luka na svojim grudima. Bio je u njega za tu ikonu načinjen svileni torbak na tamnoj seljačkoj tkanini s pucetom. Na torbaku je s prednje strane bio crveni križ od pravog sukna, a na vrhu je bila prišivena debela uzica od svile, da se može objesiti oko vrata. I na takav je način ta ikona u Luke na grudima hodila pred nama svuda, kud smo prolazili. Ili, bolje reći, sam nas je Anđeo predvodio. Idemo, bivalo je, iz mjesta u mjesto na novo zaposlenje po stepama. Luka Kirilov ispred sviju namjesto štapom maše mjerilom. Za njim je na vozu Mihajlica s Bogorodičinom ikonom. Za njime opet stupa naša zadruga. A ovamo u polju trave i cvijeće po livadama, a onamo stada pasu i svirač na sviralicu prebire ... Ta srcu je to i umu pravo ushićenje! Sve nam je prekrasno polazilo za rukom i u svakom su nam poslu bili divni uspjesi. Nalazili smo svagda dobro zaposlenje. Među nama je vladala suglasnost. Od ukućana su naših dolazile spokojne vijesti. I za sve to blagoslivljali smo Anđela, pa s prečudnom njegovom ikonom, reći bi, teže bi se rastali nego li s našim životom.

Da li je bilo moguće i pomisliti, da ćemo se mi, bilo ma kako i bilo ma u kojem slučaju, sami lišiti te dragocjene naše svetinje? A međutim takvo nas je zlo čekalo i zbilo se, ali ne — kako smo isprva shvatili — ljudskom zlobom, nego namjerom samog onog Putovođa našeg. Sam se on zaželio vrijeđanja, da bi nam dao postići da sveto shvatimo žalost, pa da nam po njoj pokaže put istine. U poređenju s tim putem bili su putevi, kojima smo do tog časa prolazili, samo šuma gusta i bez prolaza. No dopustite mi da saznam, zanima li vas moja povijest i da li vašu pažnju bez potrebe ne umaram?«

»Ne, nipošto! Što vam ne pada naum? Budite milostivi pa produžite!« uskliknuli svi zainteresovani tom pripoviješću.

»Izvolite, slušam vas! I, kako umijem, počet ću izlaganjem divnih Anđelovih čudesa, što su se zlila s nama.

TREĆA GLAVA

Došli smo radi velikih poslova pod veliki grad, koji stoji na velikoj vodi tekućici: na rijeci Dnjepru. Morali smo tu izgraditi od kamena velik most, danas već veoma slavan. Grad se diže na desnoj strmoj obali, a mi smo se ustavili na lijevoj s livadama u nizini. I pojavio se pred nama čudan pejzaž: drevni hramovi i sveti manastiri s moćima mnogih ugodnika Božjih. Voćnjaci su gusti, a drveće nalik na ono, kakvo se slikalo u inicijalima starih knjiga, to jest: topole oštrih vrhova. Pogledaš na to sve, a za srce upravo kao da te neko štipa, tako je to prelijepo! Vi znate, dabome, da smo mi ljudi priprosti, ali da mi svi osjećamo odličnost Bogom sazdane prirode.

I ovo nam se mjesto, eto, svidjelo tako jako, da smo odmah prvog dana počeli gradnje potrebne za naš privremeni boravak. Zabili smo najprije visoke balvančke radi toga, što je mjesto bilo u nizini pored same vode. Potom smo na tim balvančićima počeli graditi glavnu sobu i uz nju izbicu za razne stvari. U sobi smo po-

IZUMIO NAŠ KOVAČ MAROJ TAKVO SREDSTVO . . .

stavili svoju svetinju, kako treba zakonu otaca. Uzduž jedne stijene razdijelili smo u tri pojasa ikonostas za sastavljanje. Prvi je bio namijenjen većim ikonama za klanjanje, a gore više bile su dvije ploče za manje ikone. Tako smo ih po stepenima rasporedili sve do propela. Anđele smo metnuli na analoj (stolić za ikone), na kojem je Luka čitao Sv. Pismo. Sam se Luka Kirilov nastanio s Mihajlicom u komorici, a mi smo sebi uporedo izgradili kasarnicu. Ugledavši se u nas počeli se isto tako udešavati i drugi, koji su došli radi duljeg zaposlenja. I tako je kod nas, na protivnoj strani od velikog grada s čvrstim temeljima, nastao naš laki gradić na balvančićima.

Prihvatili smo se rada i sve je pošlo kako treba! Novci su za obračun bili sigurni kod Engleza u kontoru. Bog nam je slao takvo zdravlje, da kroz cijelo ljeto nijesmo imali ni jednog bolesnika. A Lukina se Mihajlica počela, štoviše, tužiti, jer, veli, i samoj njoj nije pravo, što se udebljala po svemu tijelu. Nama se starovjercima ovdje naročito sviđalo, što smo mi — u ta-

dašnja vremena posvud izvrgavani progonima radi svog obreda — imali tu neke pogodnosti. Nema tu ni gradskog ni sreskog načelstva pa ni svećenika. Nikoga od njih ne vidimo, niko nam ne dira u religiju niti je sprečava. Molimo se po miloj volji. Odradimo svoje satove i sastanemo se u glavnoj sobi. A tu se već od mnogih svjetiljaka sva svetinja sja tako, da se srce rasplamti.

Luka Kirilov svrši početni blagoslov, a mi svi prihvatimo, pa pjevamo tako, da nas gdjekad za tihog vremena čuju daleko iza naseobine. I nikome nije smetala naša vjera, već je po običaju postala bliža i sviđala se nesamo prostom svijetu, koji je sklon bogoštovlju po ruskom načinu, nego se sviđala i inovjercima. Mnogo je bilo crkvenih vjernika, koji su bili nabožni, a nijesu imali vremena da jašu u crkvu za rijekom. Bivalo je, da stanu kod nas pod prozorima pa slušaju i počnu se moliti. Mi im nijesmo branili, da to čine napolju. Sviju ih otjerati ne možeš. A uz to su dolazili i stranci, koji su se interesovali za stari ruski obred, pa su ne jednom slušali i odobravali naše pjevanje.

Glavni je graditelj među Englezima bio Jakov Jakovljević. Taj, bivalo je, dođe pod prozor s papirom pa tamo stoji. On se sve trsio, kako bi naše pjevanje stavio u note. I potom, događalo se, ide po poslovima, pa sve sam za sebe gunđa po našem načinu: »Bo-Gospod i javisja nam . . .« Ali to je kod njega, razumije se, izlazilo sve u nekom drugom stilu. Jer tog pjevanja udešenog po starim notnim znakovima, ne možeš savršeno uhvatiti novom zapadnom notom. Englezi, valja im u čast pripisati, svi su ozbiljni i nabožni ljudi. Oni su nas veoma ljubili i smatrali nas krasnim svijetom te nas hvalili. Jednom riječi, Anđeo nas je Gospodnji priveo na dobro mjesto. Otvorio nam je sva ljudska srca i sav prirodni pejzaž.

I ozbiljnim duhom, slično kao što sam vam prikazao, živjeli smo malone tri godine. Sve nam je uspijevalo. Izlijevali se svi uspjesi na nas kao iz Amaltejeva (Amaltejina) roga. Ali najednom smo uočili, da se u našoj sredini nalaze dva suda odabrana Bogom za naše pokaranje. Prvi je od njih bio kovač Maroj, a drugi blagajnik Pimen Ivanov.

Maroj je bio sasvim priprost, štoviše i nepismen, što je kod starovjeraca velika rijetkost. Ali on je bio čovjek osobit: naoko nespretan, po svome obličju đeva i snažan kao vepar. Obuhvatiti ga možeš tek podrugim zahvatom raširenih ruku. Cijelo mu je čelo obraslo kratkom dlakom, te je nalik na pravog mravojeda. Na vrhu je glave u sredini prostrigao gumno. Riječ je u njega bila tupa i nerazumljiva, samo je micao ustima. Um je njegov bio spor i za sve tako neskladan, da nije ni molitve mogao naučiti naizust, već sve, bivalo je, ponavlja bilo kakvu riječ. Ali on je gledao u budućnost te je imao dar proricanja, a volio je i zamršena nagovješćivanja.

Pimen je naprotiv bio čovjek okretan. Volio se držati samodopadljivo. Govorio je takvim lukavim uvijanjem riječi, da si se morao diviti njegovoj besjedi. Ali zato je u njega bio karakter lagan i zanošljiv. Maroj je bio stariji čovjek od sedamdeset godina, a Pimen sredovječan i otmjen. Kosa mu je bila kovrčasta sa stazom po sredini, obrve uzvinute, lice malko rumeno. Jednom riječi — umjetnik. Evo, u ova je dva suda i zavreo ocat trpkoga pića, što nam ga bilo ispiti.

ČETVRTA GLAVA

Most, što smo ga mi gradili na osam kamenitih stupova, uzrastao je već visoko nad vodom, i mi smo ljeti četvrte godine počeli na te stupove ugrađivati željezne lance. Ali tu nam se desila mala smetnja. Počeli smo mi rastavljati te karike i usklađivati po mjeri svakom otvoru čelične čavle, kad li se pokaza, da su mnoge prečanice preduge, pa ih treba odsijecati. A svaka takva prečanica — na engleskom ocalna štanga — a bile su i načinjene sve u Engleskoj — odlivena je od najčvršćeg čelika u debljini ruke u odrasla čovjeka. Te prečanice nijesmo smjeli ugrijavati, jer bi čelik radi toga otpustio, a piliti je nije mogao nikakav instrumenat. Ali pored svega toga najednom je izumio naš kovač Maroj takvo sredstvo: oblijepi to mjesto, gdje treba odsjeći, gustim kolomazom za seljačka kola, i pješčanom smjesom, pa sve to sune u snijeg, i još naokolo posiplje solju pa vrti i okreće. A potom najednom sve to uhvati pa na vruć nakovanj, te kako lupi batom, tako ju je, kao voštanu svijeću nožicama presjekao. (Nastavit će se.)

Slika desno:
USKRSNA IDILA

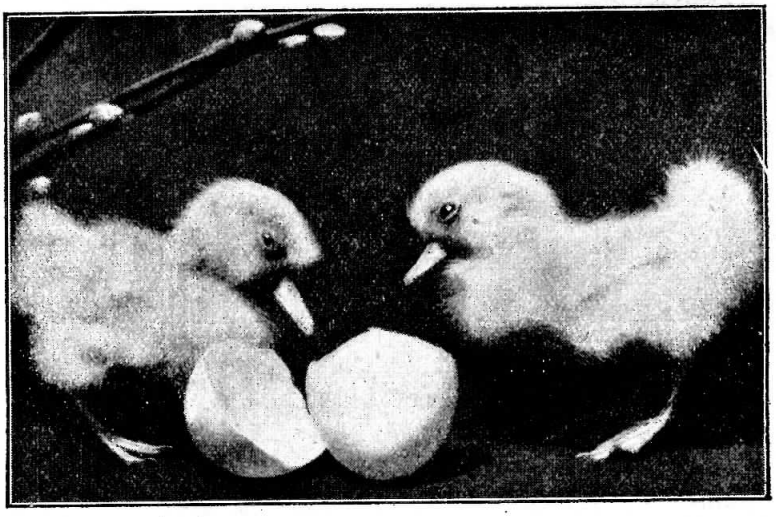

USKRSNA PJESMA

Slavimo Ljubav Isusa Krista,
pjevajmo pjesme od srca čista,
Uskrsa pjesme, vedre i plave
sa suncem, pticom, sa rosom trave!

Pletimo vijence oko svetih pramâ,
ptice će lovor nositi nama.
Sjati će divno jedna zvijezda bijela,
to rana je Srca Kristova Tijela

Laste će cvijeće sa Kristova groba
nositi nama u sunčano doba.
Pjevat će s nama o svetome gaju,
gdje se je Isus ukazo u sjaju.

Pjevat će s nama nizovi granâ
i sunce jasno u zorama dana.
Drhtat će kruna sestrici jeli,
potok će pjesmom da doline dijeli.

I sve će pjesmom da slavi Krista,
o Njegov Uskrs što divno blista.
Pjevat će nebo i svemir cijeli,
zvonit u zvona anđeli bijeli.

JERONIM KORNER

BLAGOSLOV JELA

Blagoslov jela na Veliku subotu obavlja se u mnogim našim mjestima, ali sigurno ne s toliko narodnih obreda, koliko u okolici Konjica! U okolici Konjica blagoslov jela zovu »posvetilište«. Cijeli se obred vrši ovako:

U Veliki petak domaćica pripravi sve, što treba za »posvetilište«, kruh, meso, sir, jaja i ako ima kakove zeleni (na pr. salate, zelenog luka i t. d.). Svaka kuća, koja ima voska, ponese i nešto voska sa sobom, te ga ostavlja u crkvi za pravljenje crkvenih svijeća. Istoga dana domaćica, ako zna, da sutra ne će moći zbog različitih opravdanih razloga u crkvu, pobrine se za osobu, koja će joj ujutro ponijeti pripravljena jela na blagoslov. Tu joj obično posluži koja prijateljica iz komšiluka.

Na Veliku subotu ujutro jela se nose u crkvu, gdje ih svećenik po crkvenom običaju blagoslovi. Blagoslovena jela domaćica kod kuće pohrani u ormar ili u sanduk. Oni, koji će na Uskrs jesti »posvetilište«, ne smiju se mrsiti ni na Veliku subotu. Koji su se mrsili, ne jedu »posvetilište«.

Na Uskrs, kad svi ukućani ustanu i kad se sakupe, domaćin se po običaju prekrsti i moli »Kraljice neba«, »Pozdrav anđeoski« i razne molitve, napose za svoje pokojne, za pokojne, za koje se nema tko moliti, za putnike, bolesnike i t. d. Kad je molitva svršila, domaćica donese »posvetilište« i stavi ga pred domaćina. Domaćin najprije sam uzme od svega po malo, a onda dijeli i drugoj čeljadi. Kad su svi uzeli od »posvetilišta«, domaćin čestita svima Uskrs. Zatim se pije rakija i kava, a djeci se dijele našarana jaja. Djeca se tucaju jajima, čije će dulje izdržati, pa veselju nema kraja ni konca. Domaćin odredi, tko će na misu, a tko će ostati kod kuće... Na svima licima struji radost, sva su srca ushićena.

Narodni običaj iz Konjica. Zabilježio P. VRANJEŠ

Hodočašće u Svetu Zemlju

od 12. srpnja do 7. kolovoza. Putuje se iz Splita domaćim parobrodom. **Pohodit će se i Atena i Aleksandrija. Zadržavanje u Palestini 14 dana.** Uza sve to, što je program proširen, bit će cijene za cijelo putovanje iste:

za III. razred 7800 Din, za II. razred 9500 Din

Prijave se primaju do 15 svibnja
kod uredništva „Obitelji" u Zagrebu

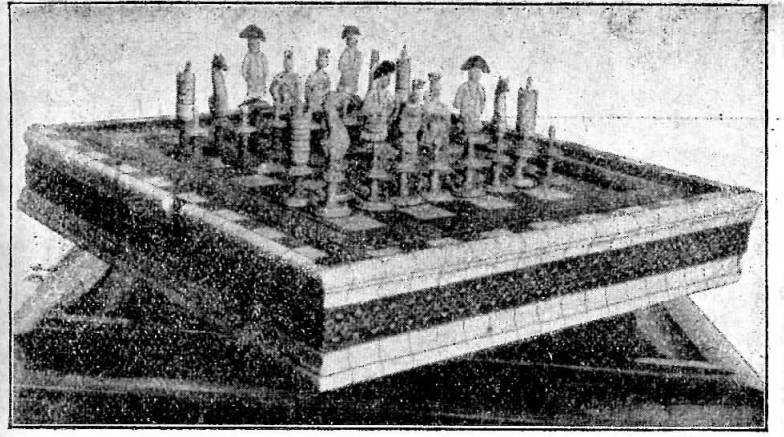

Slika lijevo: ŠAH FRIDRIKA II. PRUSKOG
Ratni trofej hrvatskih vojnika iz rata g. 1757. — Nalazi se u Arheološkom Muzeju u Zagrebu

DVA HRVATSKA RATNA TROFEJA

U Kamencu (Kamenz) u Sleziji nalazi se u crkvi slijedeći natpis u njemačkom jeziku:

»Ovdje je stajao i pjevao Friderik II. kralj godine 1745. s opatom Tobijom i duhovnicima pjevajući jutarnju, dok su ga neprijateljski Hrvati u ovoj crkvi tražili i našli samo njegova adjutanta, kojega su odveli u ropstvo.«

Ovaj romantički prizor naslikalo je više njemačkih slikara i mnogi su ovu priču tvrdo vjerovali, osobito radi toga, što je Friderik (protestant, kako je poznato) pokazivao veliku sklonost opatu Tobiji Stusche i pribavio mu najbogatiju opatiju slesku u Leubusu. No historici nijesu nikad ove legende primili za istinu. Orlich, povjesničar sleskih ratova, ne spominje ni riječi o tome, dapače ni najmanje riječi o vojničkim operacijama, koje bi se na bilo kakav način mogle s onom pripovijetkom dovesti u svezu. Njemački historičar Ranke je odbija kao »pustolovinu«, a drugi se na nju ne obaziru.

Ima još jedna priča o Frideriku, u kojoj se ovaj protivnik Austrije spasio od svojih neprijatelja prije bitke kod Mollwitza (10. travnja 1741.) preoblačenjem u popovske haljine. Seljak Margner iz Gindela, koji je znao položaj austrijske vojske, spasio je kralja i dva časnika, koji su bili u najvećoj opasnosti da budu zarobljeni, tako da je jednoga časnika i tri konja spratio u pivnicu, a na njena vrata naslagao drva, dok je kralja i drugog časnika položio u postelju. Zatim je ložnicu nakadio smrdljivim tvarima, od kojih je udarao oštar miris. Austrijanci dođu, pretraže stan i odu opet prevareni. No još su njihove patrule neprestano krstarile po okolici, tako da je seljak izmislio drugu varku, da bi svoje spašenike otpremio iz sela. Posudio je od župnika mantiju, koju je obukao kraljev pratilac, a kralj se prerušio u zvonara. Onda se smjelo izvezao na kolima iz sela. Kad su ga patrule ustavile, reče im, da vozi župnika sa sakramentima k nekom plemiću, koji je u blizini na umoru. Tako se kralj opet srećno vratio k svojoj armadi.

U Arheološkom odjelu Hrvatskog narodnog muzeja izložen je sada (prije je bio na Kamenim Vratima u zbirkama Braće Hrvatskog Zmaja) šah sa figurama od slonove kosti, za koji predaja kaže, da je bio nekoč Friderika Pruskoga i da ga je zaplijenio hrvatski krajiški konjik u bitci kod Kolina (17. srpnja 1757.). Taj šah dobio je potpukovnik Stjepan Kovačić, zapovjednik odjela, koji je napao transport prtljage pruskog kralja, i pri tome zadobio osim tog šaha i posuđe od meissenskog porculana. Baštinom došle su te stvari u posjed obitelji Vakanovićeve, a muzeju je ovaj šah poklonio Antun pl. Vakanović, koji je g. 1872.-3. bio banske časti namjesnik (umro g. 1894. u Zagrebu).

U istom muzeju imade i jedna vojnička zastava, koja je nekada pripadala jednoj pruskoj pukovniji, jer se u uglovima zastave nalazi monogram FR (Friderius Rex), a isto tako i u šiljku na vrhu kopljišta. Ovu zastavu poklonio je Muzeju župni ured u Gospiću, po čemu zaključujemo, da su je nekoč zaplijenili junaci bivše krajiške ličke regimente i pohranili u svojoj crkvi u sijelu pukovnije.

Obje te starine predstavljaju rijetke ostatke hrvatskih ratnih trofeja, jer su hrvatski banovi i drugi vojni zapovjednici zaplijenjene zastave obično slali na kraljevski dvor u Budim, Beč, ili u Rim papi i »principu« u Mletke, jer su sa tih mjesta dobivali znatnu materijalnu pomoć i odlikovanja za uspješnu borbu protiv Turaka.

ANTUN ŠIMČIK

ZASTAVA FRIDRIHA II. PRUSKOG
Nalazi se u Muzeju u Zagrebu

USKRSNO RAZMATRANJE

Nedavno su zvjezdoznanci u najvećoj zvjezdarnici svijeta, na Mount Wilsonu u Americi, posmatrali i snimili zvijezdu, koja je zasjala neobičnim sjajem, te se nakon kratkog vremena rasprsnula i nestala. Ustanovili su, da se to dogodilo prije hiljadu i trista godina. Ta je zvijezda dakle bila tako daleko od naše zemlje, da je njeno svijetlo trebalo hiljadu i trista godina, dok je doprlo k nama.

Rasprsnula se zvijezda. Ne zna se, kuda je nestala. Znade se tek, da je bila i da je više nema.

U nebrojenom mnoštvu zviježđa, koja lebde u svemiru, naša je zemlja majušni planet, koji od zvijezde stajačice — sunca — dobiva svijetlo i toplinu. Božji je ugodnici nazvaše dolinom suza, jer su spoznali, da je na našem planetu priroda okrutna i nesmiljena. Oluja, vihar, mećava, tuča i grad; poplave, potres i vulkani, bolesti i smrt ugrožavaju sve živo na zemlji. A u borbi za opstanak uništava jedna životinja drugu i čovjek je čovjeku često neprijatelj.

Priroda je u čovjeka usadila razne strasti, dobre i zle. Čovjek se od poroda bori nesamo sa svakojakim neprilikama, nesrećama i neprijateljima, nego često i sa samim sobom. Strašno je, kada se cijeli narodi uhvate u koštac. Tada se pojave svi mračni nagoni i strasti u čovjeku, da ga odvrate od onog, što ga uzdiže nad okrutnu i brutalnu prirodu — od ljubavi za bližnjega. »Ljubav je život, a mržnja smrt,« veli naš narod. »Gdje je ljubav, tamo je i Bog.« Veliki književnik Lav Tolstoj kaže u jednoj od svojih najljepših pripovijedaka, da ljudi žive od ljubavi. A Spasitelj naš, koji je ublažio neumoljive zakone prirode, te nije samo utišao vjetar i oluju, nego i ljudske strasti, nalaže: »Ljubite bližnjega svoga, kao samog sebe«.

Ima i u ovim teškim vremenima ljudi, koji se drže tih božanskih riječi. Tako sam nedavno vidjela lijep prizor kod neke javne priredbe. Dvorana bijaše puna svijeta, samo u prvim redovima bilo je još nekoliko praznih sjedala. Jedan od gospode, za koju bijahu sačuvana ta mjesta, zamolio je redatelje, da njegovo mjesto dade starcu seljaku, kojemu da je teško stajati. Drugi put sam posmatrala, kako je gospoda, koja je na kolodvoru čekala svoje mile, pohrlila u pomoć siromašnoj ženi, koja je osim teške prtljage imala i troje djece na brizi. Svi smo već vidjeli, kako dobri ljudi vode nepoznate im slijepce preko ceste, da ih očuvaju od nesreće. Nu ovo su samo sitne žrtve ljubavi za bližnjega. Ima većih, gdje čovjek svojski pritječe u pomoć klonulom, propalom, nesretnom bližnjemu, da ga podigne, da mu pomogne i očuva od očajanja.

Čovjek, koji ljubi svog bližnjega, ljubit će i svoj narod i bit će pripravan pridonijeti žrtvu za domovinu, ako ustreba... Izmučenom čovječanstvu treba ljubavi, mnogo ljubavi. Ali dokle god krivimo druge, dokle se god tužimo na današnji svijet, na sebičnost, koja svuda vlada, na ljude, koji su bezobzirni i nemaju ljubavi, ne

KRISTOVO USKRSNUĆE
Naslikao Michael Wohlgemuth (1434 — 1519)
Slika u Staroj Pinakoteci u Münchenu

ćemo naći ključ, koji otvara Eden. Treba da se sami ispitujemo, da se sami krivimo i iz srca iskorijenimo, što ne valja. Bez ljubavi nema ni sloge, a sloga je spas naroda. Jedan za sve i svi za jednog. Složan narod ne će nikad robovati.

Prolistale su gore, priroda se opet zaodjenula zelenilom, uskrsno raspoloženje vlada svuda. Čar Velikog petka, njegova mistika, uzvišenost uskrsne žrtve obuzet će i ispuniti naša srca. Sjećanje na najveću ljubav, što ju je sam Spasitelj iskazao bližnjima i koja je dostigla vrhunac na Veliki petak, kad je On žrtvovao svoj život za ljude, odjeknut će nanovo u našim srcima. Život je okrenuo žalosno po mnoge i srca su njihova u borbi za opstanak otvrdnula. Neka nas uskrsna žrtva podsjeti, da bez ljubavi nema zadovoljstva ni sreće ni napretka i da bez ljubavi ne možemo slaviti uskrsnuće Gospodnje.

K. KOLESARIĆ

ZLOČIN STAROG ČUVARA PRUGE

(Nastavak)

FRANCUSKI NAPISAO CATULLE MENDES — PREVEO SLAVKO BALOG

4 PO IZVRŠENOJ DUŽNOSTI

Stajao je na obali i zurio kao lud u vodu, koja je tekla.

Oh! Njegov mali Blas, njegovo slatko dijete, njegovo srdašce mrtvo! No! Ta to je nemoguće! To ne smije da bude! Ta on mora opet da gleda lijepo, veselo lišce, čisto sunčano — modre oči; mora opet da sluša njegovo klicanje i smijeh!

Siromašni stari čovjek!

Počne trčati uzduž rijeke. Htio je da dostigne malu lešinu. Izvaditi je iz rijeke, uzeti u svoje ruke i pritisnuti na srce. Ali ju nije mogao dostići. Rijeka je svoj plijen već daleko odnijela, jer je tako mala dječja lešina vrlo laka!

Pa zar se smio udaljiti sa svoga mjesta? Zar on nije kao vojnik, koji se ne smije udaljiti sa svoje straže? I tako mu nije ostala ni ta utjeha, da opet vidi svog mrtvog anđelka, koji se negdje zaustavio na kakve žile od drveta ili pod trstikom.

Morao je ostati.

»Jesam li imao pravo da most spustim? Da sam ispustio polugu ne brineći se za vlak i da sam se odmah bacio u rijeku, spasio bih svoje drago siromašno dijete! Dakako vlak bi iskočio iz tračnica i razbio se, a putnici zgnječeni, razderani, mrtvi... Ali što se mene tiče bol drugih, što njihovo proklinjanje!? Zar djed nema pravo, da u prvom redu spasi svog unuka? Oh, ta ja sam učinio nepravdu, što sam ispunio svoju dužnost.«

Tako je stenjao i vikao u svojoj zdvojnoj vrućoj boli, a ipak mu se pričini, da je pravo radio. Nije smio oklijevati da napusti svoje dijete, kad je život tolikih ljudi bio stavljen na kocku.

Dakako! On je pravo radio, ali ipak je bilo grozno, strašno, tako da mu je sve to paralo srce!

Vrati se natrag stražarnici i stane promatrati vrtić, što ga je načinio za svoga unuka, male puteve, po kojima su se još vidjele stope, dotakne mjesto, gdje je malo prije sjedio i gdje je mali slušao njegovu priču. U njegovoj je bradi visjelo još nekoliko cvjetova, što ih je na njega bacao mali Blas.

On ih uzme i stane ljubiti s tisuću i s tisuću vrućih suza.

5. STARI BLAS KLONE

Sunce se smirivalo. U purpurnom svijetlu sjajio se crni granitni brijeg kao da je u plamenu. Svijetlo je polako gasnulo, bivalo je sve tamnije i tamnije, tiše i tiše.

Stari Blas nije ništa drugo osjećao nego jednoličnо neprijatno bučanje vode.

Bilo je vrijeme da pođe kući! Svemogući Bože! Vratiti se kući bez djeteta? Ta što će reći majka?

Povrati se u stražarnicu i uzme štap, jer je sada trebao potpore. Oh, kako je inače njegov povratak bio veseo! Večera je protekla u tisuću i tisuću šaljivih razgovora! Često je ispraznio vrč od jabukova vina, koji je povećao raspoloženje. A mali, koji je djedu ukrao najbolje zalogaje, zaspao je zadovoljno na visokom stolcu sit sa svojim masnim obrazima.

A danas?...

Stari pođe lagano oklijevajući kao netko, tko ne će da ide naprijed. Često je stao, naslonio se na kakvo drvo i gorko plakao.

No, on nije mogao dalje!

Kako da tu strahotu javi Kadiji, kako ocu?...

Već mu sada zuji strašno u ušima onaj majčin krik, koji para srce, kad joj bude rekao: »Mali se Blas utopio!« — Već sada vidi Antoina, koji se pokazao na vratima, kako tetura i blijedi na tu groznu vijest.

Stari se nije bojao samo zdvojnog izljeva srca svoje kćeri, svoga zeta, nego je vidio njihova predbacivanja, kojih se najviše bojao.

Oh, on dobro uviđa, ne će jedan otac, jedna majka nikada moći shvatiti, da je trebalo prije misliti na druge nego na svoje. »Ta ti si trebao maloga spasiti i pustiti da poginu ljudi, koji te uopće ne poznaju i koji se nas ništa ne tiču.« Da, tako će vikati Kadija. I duh starčev, koji je bio već posve poremećen, pomisli sada, da njegova kći ima pravo.

To ga još više potišti!

Spuštene glave, pognutih leđa, kao da nosi težak teret, koracaše polako dalje. On bi želio, da je dvor još udaljeniji deset do dvadeset milja i da leži pred njime još jedan visoki neprekoračivi brijeg... Ma da je išao polako, dođe konačno do njega. Već je bila pala potpuna noć, no on se ipak sagne, kada je išao duž živice od vrta, da ga se ne vidi.

Još nikada nije tako veseo odavde odilazio kao danas u jutro, a sada? Bio je tako slab, da je jedva otvorio drvena vratašca od dvorišta, i uplašio se od štropota lanca, koji je prouzročio svezani pas. Pređe preko dvorišta. Vrata su od sobe bila širom otvorena tako, da je mogao vidjeti rasvijetljeni stol, na kojem se pušila večera.

Kadija se pokaže na stubama.

»Hej, oče!« Poviče ona smijući se. »Gdje ste danas tako dugo izostali s malim? Antoine je već kod kuće, a jelo je na stolu. Kupus je sa slaninom samo tako dugo dobar, dok je vruć. Požurite se, oče. Pripravan je i vrč vina, da vas osvježi i razbatri.«

Starac se približi oklijevajući i bojažljivo kao pas, koji očekuje batine. U sobi je za stolom već sjedio Antoine.

»Dosta ste brbljali,« poviče in veselo. »Dođite, umirem od gladi, a juha miriši tako lijepo!«

Prijazni doček, tiha sreća onih, koji još ne slute zlo, uzdrma starog Blasa. Nato upita majka:

»No recite, oče, gdje je mali?«

Sada je došao čas, kojeg se bojao. Sada više ne pomaže odgađanje, i sada treba da odgovori: Dijete je mrtvo, ono se utopilo!

Podigne spuštenu glavu i otvorenim ustima te luđačkim pogledom stane zuriti u nju s takvom strahotom, kao da pred njime ne stoji lijepa žena nego smrt, strašan kostur.

Ponikne glavom i promuca:

»Mali je ondje za živicom. Ide polako radi jednog gnijezda, što smo ga našli. On je doista tamo, to je čista istina. Čekaj samo časak, ja ću ga dovesti.«

»Hej, Blasu!« poviče majka.

»Ne, ne,« poviče stari drhćući! »On te ne će poslušati, jer se boji, da će dobiti batina, jer, jer je... je toliko zakasnio. Ja ću ga sam dovesti, i nemojte biti tako neustrpljivi i sjedite za stol.«

Stari se Blas okrene, pođe k vratima od ograde i kako ih zatvori, reče u sebi:

»Ne, ne, ja ne mogu kazati.«

I nemajući drugih misli, nego da mu je nemoguće izgovoriti tu strahotu, da vidi očaj svoje kćeri, da čuje proklinjanje svoga zeta, počne trčati preko polja, kroz vjetar i mrak kao čovjek, koji je počinio teški zločin ili kao kakva podivljala zvijer.

(Nastavit će se)

Od sada može svatko fotografirati

s novim fotoaparatom

KODAK

BABY-BROWNIE

Cijena Din 75·—

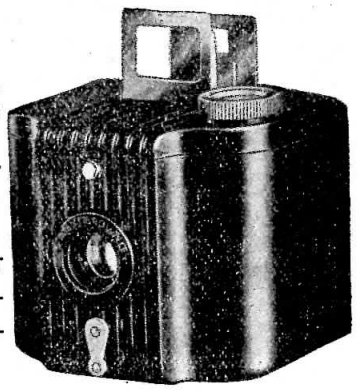

Solidan, lijep i dobar aparat. Upotrebljavajte za taj aparat uvijek Kodak filmove.

MODERNE DUĆANSKE PROSTORIJE TRGOVAČKE KUĆE LEBINEC I DRUG

Ovih dana dobio je naš Zagreb novu znamenitost. Velika i ugledna trgovina pomodne robe LEBINEC i DRUG izgradila je u ulici Pavla Radića broj 1. nove posve moderne dućanske prostorije s galerijom, koje se po stilu, praktičnosti, veličini, obilju danjega svijetla i modernim napravama za zračenje mogu takmiti s najvećim suvremenim trgovinama inozemnih gradova. Obzirom na ovu činjenicu, da je napredak Zagreba podvučen i ovom novom znamenitosti ne će biti na odmet, da tom prilikom damo našoj javnosti zanimljiv prikaz, kako je došlo do ovih danas najmodernijih dućanskih prostorija u Zagrebu.

Prije 12 godina mladi i agilni trgovci domaći sinovi, Vilim Lebinec i Oskar Beck, otvorili su u prastaroj Dugoj ulici pomodnu trgovinu, koja je brzo stekla vrlo lijep glas. Što dalje, sve više je zadobivala na svojoj popularnosti! U čemu je bila tajna ovog zamjernog uspjeha, koji je iz dana u dan bivao sve veći? Mladi stručnjaci razvijali su u svom poslu veliku agilnost i upravili je u smjeru da što bolje i što potpunije ugode zagrebačkim gospođama u svim njihovim pa i najspecijalnijim zahtjevima ukusa i elegancije. No glavna značajka njihova uspjeha ima se tražiti u neobičnoj susretljivosti, koju su pokazivali prema svim svojim mušterijama. Nije onda čudo, da su zagrebačke dame stekle puno povjerenje u ovu solidnu tvrtku. Trgovina se tako bujno razvijala, da su njeni vlasnici bili primorani, da sele u veće prostorije u Radićevoj ulici br. 3. Uspon i napredak u poslovanju vezani su uz sve veću popularnost tvrtke i u tom novom lokalu dalje su rasli tako, da je već nakon kratkoga vremena morala tvrtka da ponovo potraži novi i veći lokal. Tako je tvrtka Lebinec i drug uselila u ulicu Pavla Radića broj 1. No i ove prostorije postale su za kratko vrijeme nedostatne, pretijesne, bez dovoljno zraka i bez danjega svijetla, pa i bez potrebnoga komfora za mušterije, koje nisu mogle nesmetano razgledavati traženu robu. Kako je u tom dućanu bilo uvijek mnogo mušterija, vladala je neugodna stiska, a ljeti nesnosna vrućina. To je za mušterije bilo nezgodno, no one su svejedno kupovale robu te tvrtke; što je jedan dokaz više, koje su joj povjerenje poklanjale.

Ove okolnosti primorale su vlasnike, da izgrade nove moderne prostorije, velike, zračne i svijetle tako, da se mušterije mogu kretati što slobodnije i nesmetano izabirati robu. Izgradnjom novih prostorija tvrtka je konačno našla svoje definitivno mjesto, onako, kakvo joj po ugledu i silno razvijenom poslu i pripada.

Po nacrtima arhitekta gospodina S. Planića na vrlo srećan način izgrađene su moderne upravo velegradske trgovačke prostorije. Naročito naglašujemo, da u tim prostorijama imade obilje danjega svijetla i svježega zraka, koji ljeti i zimi dovodi moderna ventilacija. Prostorije u prizemlju vezane su stubištem s velikom i prostranom galerijom u prvom katu. Sav namještaj izveden je u modernom, suvremenom stilu, koji djeluje harmonično i otmjeno. Naše zagrebačke dame upravo su oduševljene, što mogu da po volji biraju robu kod danjega svijetla. Ovako sagrađene prostorije omogućile su, da se već i onako vrlo bogati izbor u štofovima i svili još više poveća, a što je najglavnije, zbog velikog prometa cijene su svoj robi jeftinije nego li dosad.

Posljedice izgradnje tih novih prostorija zapazile su se već prvih dana iza otvorenja. U dućanu je živo kao u košnici, dame dolaze i odlaze zadovoljne s velikim izborom i povoljnom kupnjom. Vlasnici prosljeđuju svoj stari prokušani način poslovanja, zbog kojega su i stekli opće povjerenje među ženskim svijetom. U nepreStanom su kontaktu s mušterijama i budno bdiju nad personalom, da je uvijek uljudan, uslužan, susretljiv, strpljiv, brz i tačan, a s druge strane oni se živo brinu, da njihov dućan prednjači ogromnim izborom i da je stalno snabdjeven svim zadnjim novostima ženske mode. Sada se još sa ulice izgrađuju izložbeni pasaži s vitrinama (izlozima), koje će služiti kao stalna izložba posljednjih pomodnih novosti tako, da ćemo i tim pasažama dobiti za naš grad jednu atrakciju više.

I. G.

KULTURA

Književnost

PJESME VINKA NIKOLIĆA

Mladi pjesnik, koji je našim čitaocima već duže vremena poznat po suradnji u našem listu, odvažio se, da izda prvu svoju knjigu pjesama.* A ta njegova odvažnost urodit će radošću, iskrenom, nepatvorenom radošću u srcima sviju onih, koji ovu njegovu zbirku pjesama budu čitali. Upoznat će u njoj rođenog pjesnika, kojemu je Bog dao, da nas nadari velikim obiljem čiste, s duboka kristalnog vrela zagrabljene poezije. Među najmlađim pjesnicima, koji nastoje

VINKO NIKOLIĆ
Naslikao Ante Žunić

oko afirmacije svog pjesničkog individualiteta na polju hrvatskoga pjesništva, Vinko Nikolić ovom svojom knjigom pjesama zauzima na jedan mah jedno od prvih mjesta.

Glavne značajke poezije Vinka Nikolića, kako nam se ona ukazuje u ovoj njegovoj knjizi, jesu: Sve se pjesme ističu bogatstvom pjesničkih slika i poredaba. Bujna pjesnička dikcija izmjenjuje se s jednostavnošću, koja graniči katkad s nevezanim pričanjem. Forma se pjesama prilagođuje sadržaju te pjesnik kod toga izbjegava svaku shematiku. Pjesnikov odnos prema prirodi nada sve je intiman, te se čitaoca nezaboravno dojimljuju slike, što mu se otkrivaju u nekim od ovih pjesama. Povest će se i za Asiškim Svecem, velikim prijateljem prirode i životinja, pa zove nestašne vrapce, turobna pseta i konjića Bijelca svojim starim drugovima. (»Proljetna svitanja«). I socijalna žica provejava tu mnoge pjesme, kad nam dozivaju pred oči pjesnikov rodni kraj, njegova oca, brata, težake i ribare, a sam pjesnik se tuži, da u svom srcu osjeća »grč težakova pluga« (»Dijete juga«), ali zna se i pohvaliti, da u njemu »pjevaju sreću rodni plugovi« (»U proljetno predvečerje«). Neizmjerna je sinovska ljubav, kojoj pjesnik u mnogim pjesmama daje oduška prema svojoj patnici majci, pa te pjesme treba ubrojiti među najtoplije, najosjećajnije i najljepše u cijeloj zbirci. I svom siromašnom, umornom bratu posvećuje pjesnik lijepe stihove. Erotika dolazi među Nikolićevim pjesmama tek gdjegdje do izražaja provirujući samo tu i tamo plaho iz kojeg stiha: najizrazitije mu je u tom treće između triju opjevanih pisama, jer tu daje djevojačkoj čežnji punoga maha. (»Tri pisma s mora«.) Neke pjesme odaju snažnu religioznu notu. Rodoljubna žica tek nekoliko puta pritajena bljesne kroz pjesnički veo njegove poezije, a nesuzdrživa oduška daje svom srcu pjesnik, kad svoju misao upravlja Zagrebu, koji toplo zove dragim gradom, koji »mi je usridi srca, mil ko rodno mi misto, i više« (»Knjiga za Zagreb). Negativna značajka njegovih pjesama jest prevelika, često plačljiva sentimentalnost, koja je dakako odraz mladosti pjesnikove i koja će se s njegovim razvojem bez sumnje staložiti. Prečesto mu je srce bolno, spremno roniti suze. Njegove su zjene pune boli i sjete, pa je mnogo plakao radi zaplakanih očiju majčinih. (»O tuzi moje majke«.) Dapače i onda, dok narod pjeva pobjednu himnu Uskrslom Kristu, pjesnik je pun bola. (»Uskrsna pjesma«.)

Preko polovice pjesama ove zbirke spjevane su u narječju pjesnikova rodnoga mjesta Šibenika, jer tim on hoće da dade jačeg izražaja onoj intimnosti i vjernosti, s kojom nam dočarava svoj dom, svoj rodni kraj i ljude u njem. Dojam tih pjesama je neposredniji, neodoljiviji, a i dikcija im je jednostavnija. Po njima je Nikolić najbolji pjesnik današnjeg Šibenika.

Dr Josip Andrić

* Vinko Nikolić: »Proljetna svitanja«, pjesme, vlastita naklada, Zagreb 1935., str. 72., cijena 15 Din (naručuje se na pjesnikovu adresu: Zagreb, Fijanova ul. 12. I.)

Za savršeno i jeftino **kemičko čišćenje i bojadisanje odjeće i tekst lija**
Preporuča Vam se
Parna bojadisaona i kemička čistiona odijela
T. Hudoletnjak, Zagreb
Maksimirska cesta 11

RADIO ZASTUPSTVO
Aparati — zadnja riječ! — Najmoderniji baterijski aparati svih vrsti! — Radio klinike za sve sisteme!
FRANKOPANSKA ULICA 2 A (DVORIŠTE)

DOGAĐAJI

7. travnja: U cijeloj Francuskoj proslavljen dan Viteškoga Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. — U Gdanskom na izborima hitlerovci pobijedili sa 60% glasova te su razočarani, jer su se nadali dobiti tročetvrtinsku većinu potrebnu za promjenu ustava. — Španjolski katolički vođa Gil Robles najavljuje skori pad nove Lerouxove vlade. — Kod Sv. Oca Pape u audijenciji predstavnici sviju slavenskih zavoda u Rimu prigodom proslave 1050. godišnjice smrti slavenskog apostola sv. Metodija, koji je umro 6. travnja 885.
8. Francuska, Švicarska i Nizozemska ostaju čvrsto kod zlatne valute te izjavljuju, da ne će snizivati svom novcu vrijednost, kao što je to učinila Belgija. — Bugarski ministar prosvjete Radev u Varšavi, da poradi na kulturnom sporazumu između Poljske i Bugarske.
9. U sjevernoj Kini pobunili se seljaci zato, što je kineska vlada uvela monopol na sol. — U Portugalu je parlamenat stvorio zakon protiv framasona i protiv tajnih društava uopće. — Na američkom židovskom kongresu stvorena rezolucija protiv progona katolika u Meksiku.
10. Hitler pozvao japanskoga liječnika dra Hiokusin Takiama, da ga dođe izliječiti od bolesti besanice, od koje mnogo trpi. — U Madžarskoj je konačni rezultat izbora: 168 vladinih i 75 opozicijskih poslanika. — Pruski ministar predsjednik Göring, doglavnik Hitlerov, oženio se glumicom Emom Sonnemann, koja je židovskog podrijetla!
11. U gradu Stresi se na malom otočiću Isola Bella sastali ministri predsjednici i ministri vanjskih posala Engleske, Francuske i Italije, da vijećaju o opasnoj situaciji, do koje je dovela Njemačka rušeći versajski mirovni ugovor uvođenjem stalne vojske i kojom je ugrožen mir Evrope. Vijećanja su posve tajna. — U Grčoj je otpušteno preko 600 oficira iz vojske zato što su Venizelosovi pristaše. — Turski ministar vanjskih posala Tevfik Ruždi Aras stigao u Beograd, da vijeća s B. Jevtićem.
12. U središtu vijećanja u Stresi jest pitanje podunavskog pakta i konferencije za osiguranje mira, u koju bi imala biti pretvorena konferencija za razoružanje.

SALON „GIZELA" ZAGREB
Preradovićev trg 4
Preporuča cij. domaćicama svoj bogati izbor šešira
Popravci se primaju

NAŠ DOM

Dobar tek

JELOVNIK ZA OVAJ TJEDAN

Nedjelja: Objed: Uskrsna šunka s hrenom. Govedska juha s okruglicama od jetara. Govedina u soku s rižom. Punjena janjeća prsa sa salatom. Uskrsni kolači. — Večera: Meso i kolači od objeda.

Ponedjeljak. Objed: Juha od vina. Pečena teletina s prženim roščićima od krumpira i miješanom salatom. Uskrsni kolači. — Večera: Omleti od telećih jetara.

Utorak. Objed: Juha od krumpira. Špageti s jajima. Kuhane suhe šljive. — Večera: Sir s vrhnjem i mladim lukom.

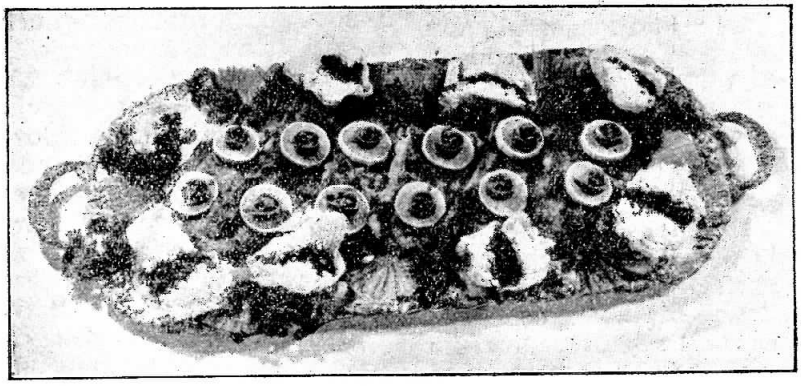

BEČKI ODREZAK ZA RAMONA NOVARRA I EVELINU LEYE
u filmu „Princ mojih snova" — Foto Metro G. M.

Srijeda. Objed: Juha od rajčice. Varivo od špinata s telećim jetrima. — Večera: Naduvak od šunke.

Četvrtak. Objed: Kisela juha s jajima. Pržolica s lukom. Palačinke s pekmezom. — Večera: Salata s jajima.

Petak. Objed: Juha od graha. Savijača sa sirom. — Večera: Salata od graha s lukom.

Subota. Objed: Juha od špinata. Pileći paprikaš sa žličnjacima. — Večera: Kruh s maslacem i čaj.

Punjena janjeća prsa. Izvadi iz janjećih prsiju kosti i napuni ih smjesom od razmočenih i prepršenih žemlji, soli, fino nasjeckana peršina i malo češnjaka. Tada meso sašij i peci u pečenjari oko 80 minuta u ne premalo masti, dok ne bude hrustavo. Nosi na stol s četvrtinama ili kolutima narezana limuna.

Špageti s jajima. Skuhaj ¼ kg slomljenih špageta u slanoj vodi, oplahni vodom i ocijedi. Na masti speci 3 jaja kao za kajganu pa pomiješaj špagete s tim jajima i pospi parmezanom. Možeš primiješati i nasjeckane šunke ili pirjanih gljiva.

Kolačići sa punčom. Metni u kotlić sedam dkg šećera kristala, dva cijela jajeta i dva žumanjka pa tuci na pari, dok se dobro ne ugrije. Onda skini sa pare i tuci još po sata. Umiješaj 8 dkg brašna i na koncu 3 dkg rastopljenog mlakog maslaca. Tepsiju namaži maslacem, pospi brašnom i ulij u tepsiju tako, da bude biskvit poput prsta visok. Peci ga pa ga onda izbodi još u tepsiji okruglim izbadačem, koji ima promjer od 3 cm. Što je od biskvita preostalo, smrvi. Malo čaja, ruma, šećera i malo narezane korice od naranče razdijeli u tri dijela. Jedan dio oboji sa čokoladom, drugi crveno, a treći neka ostane naravne boje. Mrvice od biskvita razdijeli na tri dijela i navlaži sa punčom. Okrugle kolačiće namaži s jedne strane pekmezom (marmeladom), metni jedan u oblik za izbadanje, a na njega po nešto od sviju tri boja navlaženog biskvita, odozgo poklopi sa drugim kolačićem tako, da namazani kraj okreneš unutra, te istisni prema dolje iz oblika i tako redom, dok sve ne svršiš. Zatim ih ocakli polovicu bijelom, a polovicu ružičastom ocaklinom.

S. A.

DOMAĆICE! Želite li čist stan od razne gamadi, preporučamo Vam »Razkužni zavod Hruby«, Deželićeva ulica br. 20, koji provodi uz punu garanciju cyanizaciju bez oštećenja namještaja ili metalnih predmeta, isto tako sva potrebna prvorazredna sredstva za uništavanje kućne gamadi. — Cijene vrlo umjerene, plaćanja pogodovna.

KAKVU VODU VI PIJETE?

Svagdje, gdje je voda slaba sastava, premeka, svaka bolja osoba morala bi popiti mjesečno nekoliko boca prvorazredne, prirodne mineralne vode

Radenske,

da uspostavi ravnotežu minerala i sokova u tijelu.

Dobra voda — pola zdravlja!

Mnoge bolesti dolaze od slabe vode. Osobito po gradovima i većim mjestima.

Jedan sanduk sa 25 boca po 14 deci 130 Din franko Slatina Radenci. — Tražite cjenik, upute: Kupalište Slatina Radenci, Slovenija.

Ne badava
ali uz nevjerojatno niske cijene postignete u tapetarsko-dekorativnoj radnji
prije G. JURAK sada S. BALOV
Zagreb, Gajeva ulica 22 — Telefon 61-57
Obnova i popravak kauča, otomana, madraca i t. d. kao i sve u tu struku zasijecajuće radove.
Posjetite bez obaveze na kupnju!

DAMA IZ BOLJIH KRUGOVA može doći radom u krugu svojih poznatih do dobre zarade, poslom časnim i nevezanim. — Ponude slati na Upravu »Obitelji« (Zagreb, Trg kralja Tomislava 21) s oznakom »Dama iz boljih krugova.

Za naše pretplatnike stoji
Papinijev „GOG"
samo 20 Din mjesto knjižarske cijene 30 Din, a isto tako i
Barclayin „RUŽARIJ"
ako te prekrasne knjige naručite kod naše uprave.

Zadovoljstvo obitelji
povećava šalica dobre
Meinlove kave
Julio Meinl
uvoz kave
Središnjica i poštanski odio: **Zagreb,** Vodnikova 16.

Podružnice u Zagrebu:
Jelačićev trg. 5, Ilica 84, Kvaternikov trg 2, Waschingtonov trg. 1, Masarykova ul. 17, Dolac-Tržnica

Karlovac, Kralja Tomislava 6.
Osijek, Trg Kralja Petra 3.
Dubrovnik, Gundulićeva polj. 3.
Split, Domaldova 2.

Beograd — Celje — Ljubljana
Maribor — Novi Sad — Sarajevo
Subotica — Petrov grad — Zemun

SVOJE DIJETE PRETPLATITE NA »MALU MLADOST«

LY-TAI-FU GOVORI

O FOTOGRAFIRANJU

U dobra stara vremena trajalo je fotografiranje otprilike onoliko, koliko danas traje operacija solidno upaljenog slijepog crijeva. A i muke su bile podjednake. Zaručnik i zaručnica sjeli bi pred aparat velik kao pasja kućica, udesili kravate, suknje, kosu i ostale dijelove tijela na najčarobniji način, fotograf bi rekao: »Pozor!«, otvorio vratašca pred lećom i otišao na objed. Zaručnik i zaručnica prestali bi disati i brojili u sebi do jedanaest hiljada i četiri sto, t. j. do časa, kad bi se fotograf vratio s objeda, zatvorio vratašca i rekao »Hvala! Dođite po slike do dva mjeseca!« Dakako da su uspijevale samo fotografije sa zaručnicama iz boljih obitelji; ako zaručnica nije bila dobro odjevena, zaručnik je obično ostao mnogoženja i previše zamišljen.

S napretkom tehnike skraćivalo se vrijeme muka za ljude, koji su svoje lice htjeli da sačuvaju za vječnost. Danas se stvar dapače okrenula na glavu. Hodate ulicom i upravo u času, kad lakoumno dignete nogu u vis i štiteći se od sunca napravite najgluplju grimazu, otkad vas je majka rodila, nešto pokraj vas kvrcne i jedan vas uljudni gospodin obavijesti, da ste ovaj čas fotografirani i da možete fotografiju sutra podići u nekoj trafici ili brijačnici.

Kako je napredovala tehnika, tako su i fotografski aparati postajali sve manji od pasje kućice. Ja sam prvi fotografski aparat dobio na dar od svog pokojnog ujaka. Mislim, da ga je i ujak od nekoga dobio na dar, jer je stalku jedna noga bila za lakat kraća, a kvrcač je pucao kao pištolja. Radi tog šepavog stalka ja sam u početku slikao rodbini cipele i noge do koljena, a kasnije mladi mjesec nad vrškom šešira. Dešavalo se, da bi aparat, dok su rođaci pravili ljubezna lica, dobio napadaj poštovanja i poklonio se do zemlje. Na negativi bi tada ostala slika nekog duha, kojega ja nikad nisam mogao prepoznati.

Velika je nevolja fotografiranje s pločama. Pošaljem tako djevojku u trgovinu po dvanaest ploča i kad se vratim kući, nađem ploče poredane na pisaćem stolu, gole kao od majke rođene . . . »Da se gospon ne mučiju,« objašnjava djevojka.

Stavljanje ploča u kasete neprijatna je stvar i svršava obično tragično. Na stolu gori crvena lampica, kraj koje ne bi ni mrav mogao ručati. I pri svijetlu te lampice treba da čovjek uvali staklenu pločicu u kutiju, koja je najmanje pola centimetra uža i centimetar kraća. Ploča naravno sklizne i dok je u mraku loviš, naokolo padaju stoci, umivaonici, pucaju zdjele, vaze i policija dolazi na uviđaj. Osobito izvježbana ruka uspije konačno da natjera ploču u kutiju, ali s tim nije sve svršeno. Nakon što si deset kaseta upotrebio i namučio se pamteći: »broj četiri tetka, broj dva upotrebljen, broj sedam guske na Savi itd.«, kod razvijanja tetki oko glave plivaju guske, a broj pet predstavlja dvadeset i pet četvornih centimetara magle.

Taj ujakov aparat, ukrale su mi neke susjede. Mislile su valjda, da je šivaći stroj. Onda sam kupio moderni aparat na filmove, koji stane u džep prsluka. Slike, koje čovjek dobije s tim aparatom, mogu se razabrati kroz mikroskop, koji povećaje šest stotina puta. Nema li čovjek mikroskopa, može ih dati na povećanje. Tada obično od negative, koja je prikazivala sendvič s kavijarom ispane nogometna momčad »Građanskoga«.

Slikao sam nekidan s tim aparatom sve rođake do četvrtog koljena: en face i u profilu. Kad sam otkvrcnuo šezdeset i četvrtu snimku, pogledao sam u aparat. Udaljenost je ostala na tri centimetra, a gornju sam leću zaboravio skinuti. Šesnaest rođaka otada ne govori sa mnom.

Službeni fotograf slika sasvim drukčije nego mi drugi smrtnici. On ima u sobi gotova Plitvička jezera, Eifelov toranj i ostale prirodne krasote, pred kojima se netko želi ovjekovječiti. Ja sam se nekidan slikao pred njemačkim parlamentom, koji je pred četiri godine izgorio.

Slike službenog fotografa rijetko sliče na čovjeka, koji se fotografira. To udešavanje slika publici se uglavnom svida, a zove se retuširanje. Pomoću retuširanja moja je punica izgubila četrdeset i dvije kile, brke i bradavicu na nosu. Ja sam na onoj slici pred njemačkim parlamentom toliko sličan Hitleru, da mi je moj stanodavac g. Löwy zabranio pod prijetnjom otkaza, da kojekakve svinjarije vješam po zidovima. Osobito dobro retuširane fotografije može čovjek da nađe u uredima za posredovanje ženidbe i udaje. Moj rođak dobio je na izbor četiri Grete Garbo, jednu Normu Shearer i dvije Mone Lize. Nije se oženio, jer nije nikako mogao da razabere, koja je Greta Garbo prava.

Pred nekih dvadeset dana odveo sam fotografu svoju najmlađu kćerku. Dok je dobio pravilnu pozu, fotograf joj je iščašio lijevu ruku i donju vilicu. Kad sam poslije osam dana došao po sliku, mala je imala bradu i brkove à la Hindenburg. Protestirao sam i srdio se; no ipak sam na koncu uzeo fotografije. Čovjek mora da sarađuje s napretkom tehnike i pomaže domaći obrt.

Postoji samo jedan Pyramidon — i to onaj sa Bayer-ovim križem. Cijena mu je sada snižena za 30%, pa je to najbolja prilika za sve one koji ga ne poznaju, da ga sada iskušaju.
Pyramidon pomaže pouzdano protiv svju boli, migrene i menstruacionih tegoba.

ZLATNA PISANICA

Daleko izvan sela virila je između zelenila trošna drvena kućica. U njoj je živjela sirotna baka Mara sa svojim nejakim unučetom Radovanom. Živjeli su sirotinjski, sami. Malo je veselja dopiralo do njihovih prozora... tek tihana pjesma ptica i šumorenje proljetnog lišća.

Baka Mara imala je stotinu godina, pogrbila se i jedva koracala. Sve je poslove zato morao obavljati mali Radovan. On je čak i kuhao ručak i brisao prašinu i sadio povrće...

Kad je svanulo radosno uskrsno jutro, sunce je pokucalo i na prozore trošne drvenjare. Baka Mara sjela na prag i grijala se na suncu, a mali je Radovan redio kućicu... Eno u daljini bruje radosna uskrsna zvona, druga se djeca vesele, primaju darove i šarene pisanice... a on ne može ni do crkve, da se Bogu pomoli, jer ne smije ostaviti samu staru i nemoćnu baku... Zvona bruje..., a malenom Radovanu skliznula se suza niz lice.

»Fić-fić-fić... Zašto plačeš?« upitala ga ptičica, koja se njihala na zelenoj grančici kraj prozora. »Treba da budeš radostan na ovaj blagdan.«

Mali Radovan pristupi k ptičici i ispriča joj svoje nevolje. Spomenuo je i pokojne roditelje i stogodišnju baku i zvonjavu zvona i šarene pisanice... pa je i opet zaplakao.

»Fić-fić-fić... Ne plači,« klikne ptičica i odleti preko brda i dolina... daleko, daleko. Radovan ju je gledao sve, dok se nije izgubila u daljinama...

Ptičica je letjela i letjela kao strijela. Spustila se do jednog starog hrasta, najstarijeg u čitavom kraju. U njegovu deblu nalazio se stan zečjeg kralja. Kuc-kuc-kuc pokuca ptičica, a zečji kralj proviri na prozor.

»Dobro jutro,« pozdravi ptičica i stane pripovijedati o malome Radovanu. Druga djeca dobit će danas darove, dobit će pisanice... a na Radovana nitko i ne misli... Ražalilo se zečjem kralju te reče:

»Ptičice draga, žao mi je dobrog dječaka. No više ni jedne pisanice nemam. Eno moj sin otputio se s košarom posljednjih pisanica, da ih podijeli po svijetu...« Zečji kralj stane, zamisli se, a zatim nastavi: »Pogledaj, ptičice; tu imam nekoliko zlatnih pisanica, koje su određene za djecu najmoćnijih vladara na zemlji... No jednu od njih ustupit ću dobrom Radovanu.«

»Fić-fić-fić,« kliknula je ptičica zahvaljujući i prhnula u zrak. Žurila se prema trošnoj drvenjari, u kojoj je Radovan živio, a za njom je pojurio najbrži glasnik zečjeg kralja noseći — zlatnu pisanicu.

Tek što bi okom trenuo — zlatna se pisanica našla na krevetu maloga Radovana. Zasjala je kao sunce, tako da je čitava kućica bila rasvijetljena posebnom veselom svjetlošću.

Mali se Radovan iznenadio i brzo pozvao staru baku.

„TU IMAM NEKOLIKO ZLATNIH PISANICA . . ."

»To je nagrada tvojoj dobroti,« reče baka i dodirne zlatnu pisanicu. No tek što ju je dodirnula, počeše iz nje da lete sve sami zlatni dukati. Kad je odmaknula ruku od pisanice, dukati prestadoše da iz nje izlaze.

Baka je pogledala Radovana, a Radovan baku. Oboje su od radosti zaplakali, izljubili se i ostali dugo i dugo u zagrljaju.

Njihov život nije više bio tužan ni bijedan. A svaki je Uskrs bio sve to ljepši u njihovu domu. Dobra im je ptičica često dolazila u goste i pjevala im, a Radovan ju je grijao i hranio za snježnih zima, kad nije mogla da nađe dovoljno hrane u poljima.

TETA LELA

Stolarija za stilsko i moderno pokućtvo
Franjo Lesnik
Zagreb, Jurišićeva 19 (dvorište)
Preuzimam na izradbu prema vlastitim i predloženim nacrtima.
Primaju se popravci — Posjetite me bez obaveze na kupnju

Kauče, otomane, madrace, dekoracije i ostale u tu struku zasjecajuće radove po predloženim i vlastitim nacrtima **preuzima**
Tapetarsko dekorativna radnja
Milan Lipnik
Zagreb, Draškovićeva 4 Tel. 98-95
Stručna posluga Umjerene cijene
Posjetite me bez obaveze na kupnju

FOTO I. KOTZMANN
ATELIER ZA MODERNU FOTOGRAFIJU
ZAGREB
STROSMAYEROV TRG BROJ 12
KRALJICE MARIJE ULICA BROJ 3
HRVATSKI SELJAČKI DOM

MALO ŠALE

Zavist pred ferije. »Zašto plačeš, dečko?«

»Zato, jer će moj brat imati ferije, a ja ne ću.«

»A zašto ti ne ćeš?«

»Jer još ne idem u školu.«

Nervoza. »Od čega ste toliko nervozni?«

»Od lova.«

»Pa to je najljepši sport!«

»Da, ali ja nemam dozvolu za lov.«

Na sudu. »Možete li priseći, da ste tužiocu doista platili tu svotu?«

»Jamačno jesam.«

»Nema kod prisege jamačno. Morate priseći: platio sam ili nijesam platio. Dakle?«

»Da, da, gospodin poglaviti, tako, kako ste sad rekli, tako bih želio položiti prisegu!«

Zastupnik. Henrik IV., kralj francuski, ljubio je šalu i rado je zadirkivao ljude, ali je katkad i sam pretrpio šalu. Bassompierre bio je poslan kao poklisar k španjolskom kralju. Kad je svršio misiju i vratio se u Pariz, reče mu kralj u velikom društvu: »Pripovijedajte nam, kako ste ušli u Pariz.«

»Jahao sam lijepo magare.«

»Izvrsno, velik magarac na malom magarcu.«

»Gospodaru, zastupao sam Vaše Veličanstvo.«

Poštenje u granicama. Neki financijer svjetuje sina, mladića s budućnošću: »Vidiš, sinko, poštenje neka ti bude prije svega. Evo gledaj, prekjuče dođe mi jedan dioničar platiti veliku svotu. Čovjek se prevari i mjesto četiri, odbroji mi na dasku pet tisuća funti sterlinga. I ja, dakako . . .«

»Što?«

»Odmah pošaljem pet stotina svome poslovnom ortaku.«

Samo onda. Liječnik: »Da li vas vino uzrujava?«

Pacijent: »Da, samo, kad ga ne pijem. Inače ga podnosim.«

Dva prijatelja. Lojzek: »O, živio! Gle ga, gle! Zar si još živ? A meni su rekli, da si već davno umro.«

Janko: »Ti si zbilja pravi prijatelj! Dakle nijesi mi bio ni na sprovodu?«

ILICA 128 — Nabavljajte Pokućtvo — ILICA 128

kod I. D. Opačić i Sinovi

u vlastitoj kući

ILICA 128 — Telefon 62-39 — ILICA 128

STAKLO, MOZAIK

Specialna radionica crkvenih i umjetnih prozora sa zrcalnim, ornamentalnim i katedralnim staklom u svim bojama, vezani u olovu, mjedi i bakru kao i ecanje bojadisanih stakla izrađuje:

NIKOLA TIŠLJAR

umjetno građevna staklarija

ZAGREB

Ilirski trg broj 5. (Gornji grad)

Preuzima popravke svih u tu struku zasijecajućih radova!

ŠAH

Problem broj 16

E. E. Westbury, Birmingham

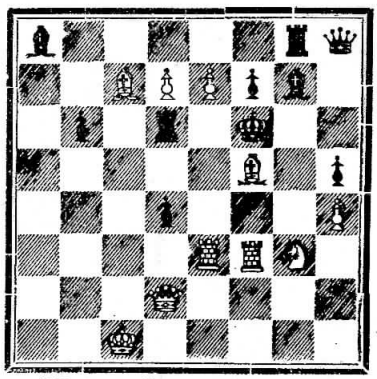

Bijeli matira u dva poteza

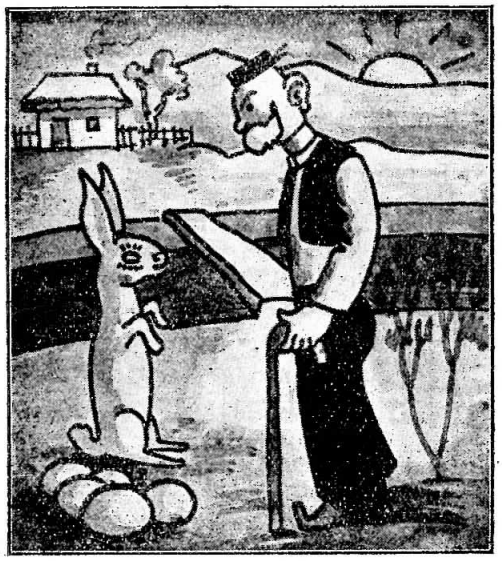

USKRS NAŠEG ČIKE DOBRIJANA

Uranio dobri čika
i u polje ode:
eno baš je sad prošao
preko mutne vode.

Kad al eto mali Zeko
ispred njega bane,
pa mu veli: »Dobro jutro,
čika Dobrijane!«

I metne mu na livadu
divne pisanice,
a našem se Dobrijanu
razvedrilo lice.

I njemu će ovaj Uskrs
u radosti proći:
od granuća žarkog sunca
pa do mrkle noći . . .

ZANIMLJIVOSTI

Grob Ivana Gundulića. Hrvatski je pjesnik, dubrovački vlastelin Đivo (Ivan) Gundulić, pokopan pred glavnim oltarom franjevačke crkve u Dubrovniku.

»Mihajlo« je groblje dubrovačke vlastele u Lapadu kraj Dubrovnika. Nazvano je po crkvi svetoga Mihajla, što je do njega.

Za pola kilograma svile treba 2300 svilenih buba! Paučina se dade ispresti kao najfinija svila, ali bi njegovanje pauka bilo mnogo skuplje od njegovanja svilenih buba.

50 kilograma trave pojede kroz dan krava, koja je na paši.

Na zemlji ima 3.420 različitih jezika! U Evropi se govori 120 jezika; među njima se najviše govori ruski jezik (120 milijuna).

UREĐENJE PERIVOJA,

cvjetnjaka, alpinum. Uzdržavanje vrtova kroz cijelu godinu. Uvijek raznog cvijeća i t. d.

Specijalista za vrtnu arhitekturu

DRAGUTIN SCHAAL, Zagreb

Ribnjak vis à vis 28 — Telefon 80-27

Agneza salon šešira

Zagreb, Draškovićeva ulica 10

Veliki izbor — Prvorazredna izvedba — Popravci i moderniziranje — Veoma niske cijene — Osvjedočite se!

Razgled bez obaveze na kupnju

Oglas registr. pod S. Br. 28762 od 19. XI. 1934.

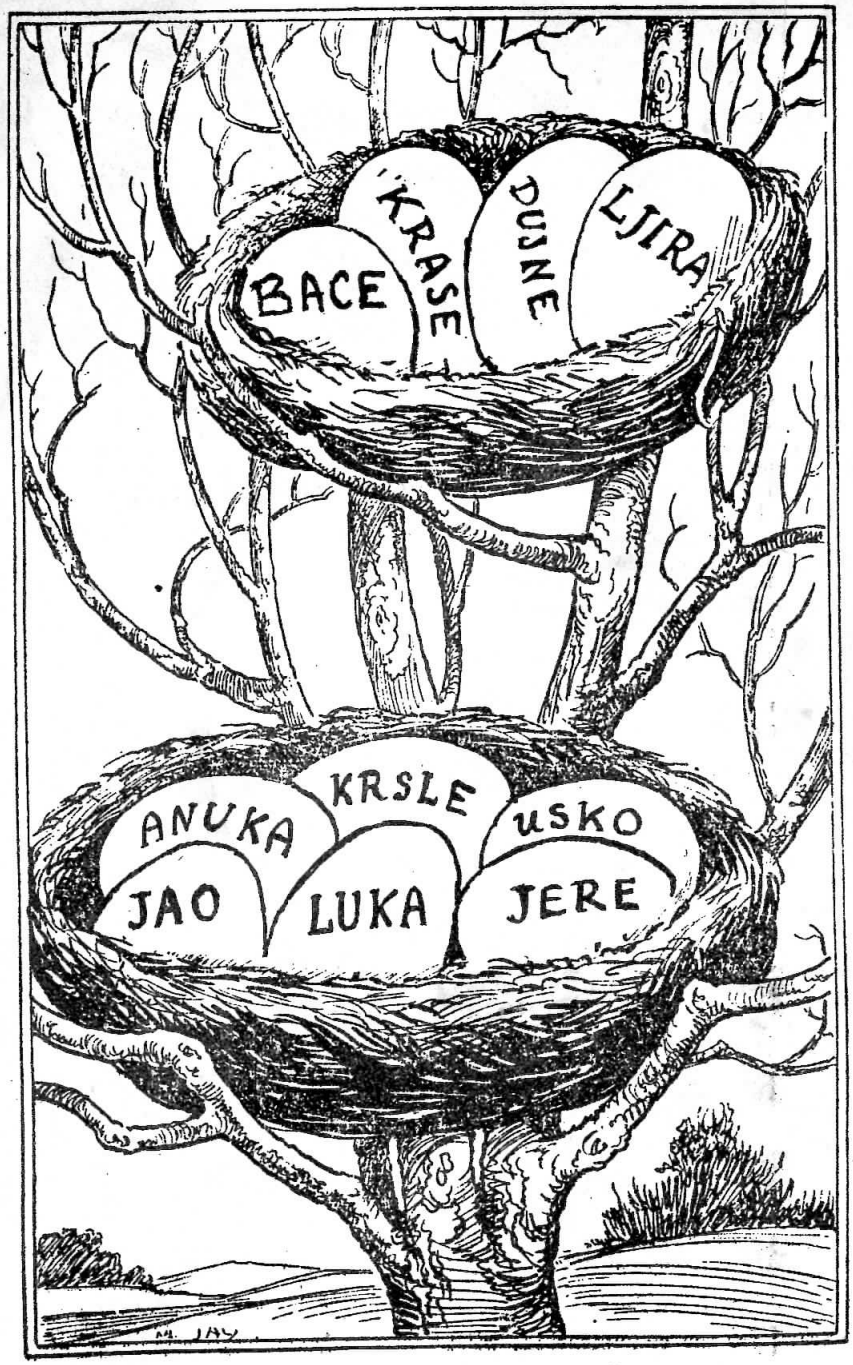

Uskrsna natječajna zagonetka

Na ovom su stablu dva gnijezda, u gornjem se nalaze četiri, a u donjem šest jaja (pisanica), a svako jaje ima zagonetan natpis. Tko te zagonetne natpise riješi i rješenje pošalje NAJKASNIJE DO 5. SVIBNJA (zajedno s bar dvije nove adrese, na koje se »Obitelj« može slati na ogled), taj dolazi u obzir, da ga ždrijebom zapadne jedna od PEDESET NAGRADA, koje će biti razdijeljene među odgonetače. Te nagrade jesu: Zidni sat, boca s čašicama za liker, umjetnička slika u bojama na svili (original), 5 umjetničkih radirunga u bojama, 5 društvenih igara, 1 kutija pera za pisanje, 1 tucet olovaka, 5 uvezanih i 10 broširanih najnovijih knjiga. Natjecati se mogu samo oni pretplatnici, koji su platili pretplatu za cijelo prvo polugodište. Rezultat natječaja bit će javljen do konca svibnja, a odmah će biti razaslane i nagrade.

ODGONETKA IZ BR. 12.

Križaljka. Vodoravno: 1. Kinez. 4. Lakaj. 7. Os. 8. Palir. 10. Na. 11. Kaj. 13. Poker. 15. Ka. 16. Kimon. 18. Salon. 20. Pen. 21. Bar. 22. Rodos. 24. Bazen. 26. Sicut. 28. Lan. 29. Ar. 31. Karat. 32. Mi. 33. Natan. 34. Ravan. — Okomito: 1. Kozak. 2. Is. 3. Zakon. 4. Lijes. 5. Ana. 6. Jasan. 9. Lak. 12. Nipon. 13. Ponos. 14. Rabat. 15. Koren. 17. Med. 18. Laz. 22. Rodan. 23. Silan. 24. Bunar. 25. Nevin. 27. Car. 32. Ma.

ŽENSKA MODA

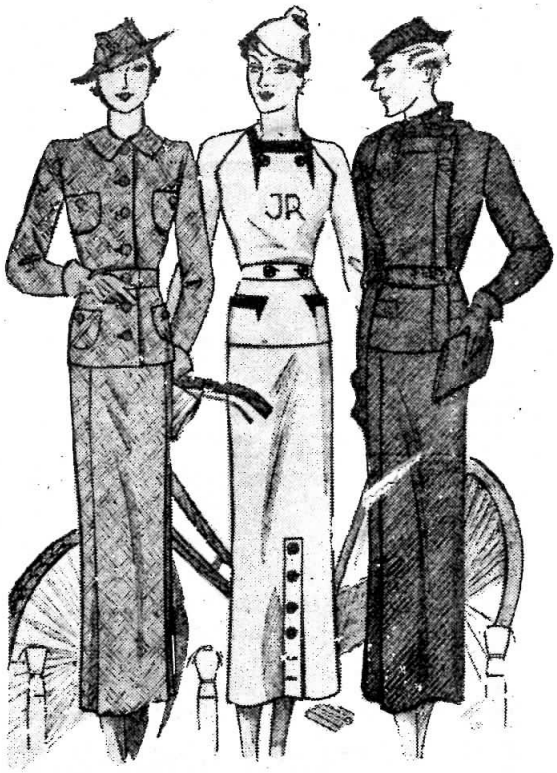

Moderni krojački salon

Za dame: svih najmodernijih krojeva kostima, ogrtača itd.

Odio za gospodu: u svim krojevima! Prvorazredna izvedba:

Krojačka dvorana **Vinko Šepec**

Zagreb, Trenkova 6.

OBITELJSKI šivaći STROJEVI

Za čišćenje, obnovu i popravak preuzima jedina specijalna

MEHANIČKA RADIONA

FERDO FABRY, ZAGREB

Frankopanska 8 (u kući Hotel Imperial)

ODGONETKE IZ BR. 15.

1. Križaljka. Vodoravno: 5. Bakar. 6. Pazar. 7. Pekar. 9. Kota. 11. Trik. 13. Milivoj. 16. Pa. 17. Eto. 19. Mark. 21. Znak. 22. Marau. 23. Cimet. 24. Redar. — Okomito: 1. Napor. 2. Kopa. 3. Part. 4. Kalij. 6. Pš. 8. Kopitar. 12. Rajon. 13. Ale. 14. Ovo. 16. Paris. 18. Konac. 20. Kmet. 21. Suez.

2. Križaljka. Vodoravno: 1. Kitaj. 4. Sitar. 7. Rujan. 8. Taman. 9. Aiko. 11. Kaca. 13. Uran. 14. Dinar. 15. Kali. 17. Aden. 20. Ski. 22. Nagon. 23. Kolar. 24. Neron. 25. Rukav. — Okomito: 1. Korak. 2. Tajac. 3. Jona. 4. Sito 5. Timar. 6. Renan. 10. Konak. 12. Adi. 13. Ura. 15. Kanon. 16. Lugar. 18. Dalek. 19. Narav. 20. Snen. 21. Ikar.

Ilustrovani tjednik „Obitelj" izlazi svake nedjelje. Pretplata 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 4 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed. Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj" izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji" Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji": Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 54-17. Ček. rač. pošt. šted. br. 33.536 „Obitelj" se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu. Za tiskaru odgovara V. Kirin, Zagreb, Deželićeva ul. 2.

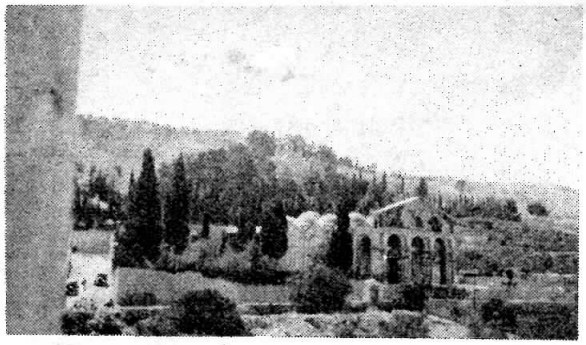

VRT GETSEMANI KOD JERUSALEMA

HRVATSKI HODOČASNICI G. 1933. KOD JERUSALEMSKOG PATRIJARA LUIGI BARLASSINI

(Ova slika foto dr Kamilo Dočkal, a sve ostale foto dr Josip Rožman)

GLAVNI OLTAR U BAZILICI U VRTU GETSEMANI

NA CESTI OD VRTA GETSEMANI U JERUSALEMU

Desno: HRVATSKI HODOČASNIK NA BALKONU HOSPICA U NAZARETU

Hrvatski hodočasnici u svetoj zemlji

na drugom hodočašću god. 1933.

TREĆE HRVATSKO HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU

Od 13. srpnja do 5. kolovoza pohodit će sva važnija mjesta u Palestini, i to Jerusalem, Betlehem, Jafu, Tel Aviv, Arimateju, Sv. Ivan na brijegu, Emaus, Jeriho, Mrtvo More, Jordan, Nazaret, Tabor, Kanu Galilejsku, Kafarnaum, Magdalu, Tiberijadu, Genezaretsko Jezero, Karmel, Haifu i t. d.

Cijena za III. razred 7.800 Din, za II. razred 9.500 Din.

Prijave samo do 15. svibnja prima Odbor za hodočašće u Svetu Zemlju Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21.

SAMO 1 DINAR

stoji pranje i savršeno glačanje tvrdih ogrlica tako, da na rubovima ne ispucaju, u praonici i gladionici svakovrsnog rublja

„SOKOL", ZAGREB

Boškovićeva ulica 10 i Pejačevićev trg 13

MADONE i sve druge svete, prirodne te historijske slike! **Veliki** izbor okvira i uokvirivanje slika uz najjeftinije cijene!

FREDO BERNT

umjet. nakladni zavod

Zagreb, Strossmayerov trg 12

(Seljački dom) Telefon 90-25

POKUĆTVO

Kupuite dobro i jeftino sa skladišta: **Slavko Henč, Zagreb, Vlaška ul. 70b** (Nadbiskupska palača). Izrada i po narudžbi. Van Zagreba dostava autom bez troškova pakovanja.

KREVETI željezni, mjedeni i ostalo čelično pokućtvo nabavit ćete najsolidnije i najjeftinije kod proizvađača:

FILIP BAUM, ZAGREB

Tel. 83-60 I. Dežmana 1 (Prolaz Tuškanac)

DOMAĆICE

kupujte potrebitu staklarsku i porculansku robu u staklani

R. PASARIĆ

Ilica 5 ZAGREB Ilica 5

TORBICE ZA DAME

ženske i muške pojase, aktovke i svu kožnu galanteriju kupujete izravno i jeftinije kod proizvađača

STJEPAN MIHEK

radiona za izradbu torba, kovčega i kožnate galanterije

ZAGREB, ŽERJAVIĆEVA UL. 3 (dvorište)

Telefon iz usluge 20-28

Tri najnovije knjige Knjižnice Dobrih Romana

Giovanni Papini: **Gog** . . .
Florence Barclay: **Ružarij** .
Jaroslav Durych: **Krasuljak**

Za sve tri knjige 60 Din

Uvezane . . . 90 „

TREBA DA IMA SVAKA NAŠA KUĆA